

**SFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW NARODOWEGO INSTYTUTU WOLNOŚCI – CENTRUM
ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO W RAMACH RZĄDOWEGO PROGRAMU
FUNDUSZ INICJATYW OBYWATELSKICH NOWEFIO NA LATA 2021-2030**

REASUMPCJA PILOTAŻU AMMP (Atlasu Mechanizmu Monitoringu Partycypacji)

Opracowała:
Agnieszka Szkutnicka
koordynator merytoryczny testu

Janów Lubelski, 9 grudnia 2025 r.

Spis treści

Spis skrótów zastosowanych w raporcie.....	3
I. Opis testu wdrożenia Modelu Alternatywnej Partycypacji.....	4
1. Informacje ogólne.....	4
2. Punkt wyjścia.....	5
2.1. Opis terytoriów testowych.....	5
2.2. Opis NGO/PES biorących udział w teście.....	20
3. Modyfikacja partycypacji: Nowe specjalności w strukturze organizacyjnej NGO/PES.....	32
4. Modyfikacja partycypacji: Wybór roli NGO/PES jako partnera JST w lokalnym rozwoju usług społecznych.....	40
5. Modyfikacja partycypacji: Przygotowanie przez NGO portfolio.....	48
II. Podsumowanie.....	54

Spis skrótów zastosowanych w raporcie

MAP – Model Alternatywnej Partycypacji

AMMP – Atlas Mechanizmu Monitoringu Partycypacji

NGO – organizacja pozarządowa w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

PES – podmiot ekonomii społecznej w rozumieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej

JST – jednostka samorządu terytorialnego (w ramach Modelu Alternatywnej Partycypacji: gmina)

ZT – Zespół Testowy (wdrażający w danej lokalizacji procedury Modelu Alternatywnej Partycypacji)

I. Opis testu wdrożenia Modelu Alternatywnej Partycypacji

1. Informacje ogólne

Cel testu wdrożenia MAP:

Przetestowanie proponowanych w AMMP procedur partycypacji NGO w lokalnych programach usług społecznych (zwanym Modelem Alternatywnej Partycypacji): nawiązywania współpracy oraz uczestniczenia w budowaniu i rozwoju lokalnych usług społecznych NGO z JST w gminach o zróżnicowanej strukturze instytucjonalnej świadczenia usług społecznych.

Procedura testu MAP:

- Nawiązanie przez każdy Zespół Testowy współpracy z organizacją pozarządową lub innym podmiotem ekonomii społecznej w danej lokalizacji testowej i ustalenie warunków prowadzenia procesu testowania i udziału w teście MAP.
- Analiza i opis przez każdy ZT danego terytorium testu i NGO/PES biorącej/ego udział w teście MAP pod względem kryteriów istotnych dla procedur MAP (skonstruowanie punktu odniesienia do testowania procedur MAP).
- Testowanie przez NGO/PES biorącą/y udział w teście MAP działań Indywidualnej Strategii Partycypacji w ramach MAP – przy wsparciu ZT.
- Nadzór nad pracą Zespołów Testowych miał koordynator merytoryczny testu (pełniący również funkcję pomocniczo – doradczą), do którego ZT raportowały co miesiąc stan procesu testowania w danej lokalizacji testowej oraz wnioski z procesu testowania.
- Opracowanie przez każdy ZT raportu końcowego z testowania procedur MAP wraz z rekomendacjami.
- Opracowanie przez koordynatora merytorycznego testu zbiorczego raportu końcowego z testowania procedur partycypacji organizacji pozarządowych/innych podmiotów ekonomii społecznej w lokalnych programach usług społecznych w ramach Modelu Alternatywnej Partycypacji.

Czas trwania testu MAP:

lipiec 2025 r. – luty 2026 r.

Zespoły Testowe:

ZT w Aleksandrowie Łódzkim (województwo łódzkie)
ZT w Redzikowie (województwo pomorskie)
ZT w Rudzie Śląskiej (województwo śląskie)
ZT w Krzywdzie (województwo lubelskie)
ZT w Niedrzwicy Dużej (województwo lubelskie)
ZT w Tomaszowie Lubelskim (województwo lubelskie)

Każdy ZT składał się z dwóch ekspertów ds. testowania pełniących funkcje: doradczą, wspomagającą, monitorującą, dla NGO/PES biorącej/ego udział w teście MAP.

2. Punkt wyjścia

2.1. Opis terytoriów testowych

Terytorium testowe	Charakterystyka terytoriów testowych				
Gmina Aleksandrów Łódzki	<p>Instytucjonalny układ organizacyjny odpowiedzialny przed społecznością lokalną za koordynowanie i dostarczanie usług społecznych: Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Wariant relacji międzyinstytucjonalnych: tradycyjny (Ośrodek Pomocy Społecznej + jednostki organizacyjne JST)</p> <p>Interesariusze MAP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kluczowi:<ul style="list-style-type: none"> – organ stanowiący i kontrolny JST: Rada Miejska w Aleksandrowie Łódzkim – organ władzy wykonawczej JST: Burmistrz Aleksandrowa Łódzkiego – jednostki organizacyjne JST: Urząd Miasta Aleksandrów Łódzki, Sołectwa, Ośrodek Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Łódzkim, Powiatowy Urząd Pracy w Zgierzu Filia w Aleksandrowie Łódzkim – organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej: Fundacja Osób Społecznie Aktywnych F.O.S.A., brak przedsiębiorstw społecznych z aktualnym statusem nadanym przez Wojewodę (dotychczasowe 3 przedsiębiorstwa społeczne straciły ten status) • Wspomagający:<ul style="list-style-type: none"> – pełniący rolę konsultacyjną, obserwatorską, promującą: brak <p>Ocena aktywności lokalnych NGO i innych podmiotów ekonomii społecznej w zakresie usług społecznych:</p> <table border="1" data-bbox="411 1563 1425 2029"><thead><tr><th data-bbox="411 1563 767 1648">Sfery współpracy</th><th data-bbox="775 1563 1425 1648">Aktywność lokalnych NGO/PES</th></tr></thead><tbody><tr><td data-bbox="411 1653 767 2029">Rozeznanie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych</td><td data-bbox="775 1653 1425 2029">Brak wypracowanych mechanizmów współpracy w tym zakresie, a także przestrzeni umożliwiającej wymianę informacji. W związku z tym współpraca JST z NGO w tym zakresie jest umiarkowana. Część organizacji uczestniczy w konsultacjach społecznych, jednak brakuje usystematyzowanego i stałego mechanizmu wspólnego rozeznawania potrzeb. Istnieje potrzeba intensyfikacji wymiany informacji i wspólnych działań w celu dokładniejszego zdiagnozowania lokalnych wyzwań i zasobów.</td></tr></tbody></table>	Sfery współpracy	Aktywność lokalnych NGO/PES	Rozeznanie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych	Brak wypracowanych mechanizmów współpracy w tym zakresie, a także przestrzeni umożliwiającej wymianę informacji. W związku z tym współpraca JST z NGO w tym zakresie jest umiarkowana. Część organizacji uczestniczy w konsultacjach społecznych, jednak brakuje usystematyzowanego i stałego mechanizmu wspólnego rozeznawania potrzeb. Istnieje potrzeba intensyfikacji wymiany informacji i wspólnych działań w celu dokładniejszego zdiagnozowania lokalnych wyzwań i zasobów.
Sfery współpracy	Aktywność lokalnych NGO/PES				
Rozeznanie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych	Brak wypracowanych mechanizmów współpracy w tym zakresie, a także przestrzeni umożliwiającej wymianę informacji. W związku z tym współpraca JST z NGO w tym zakresie jest umiarkowana. Część organizacji uczestniczy w konsultacjach społecznych, jednak brakuje usystematyzowanego i stałego mechanizmu wspólnego rozeznawania potrzeb. Istnieje potrzeba intensyfikacji wymiany informacji i wspólnych działań w celu dokładniejszego zdiagnozowania lokalnych wyzwań i zasobów.				

Gmina Aleksandrów Łódzki	Opracowanie diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych	Współpraca jest ograniczona. Diagnozy są głównie opracowywane przez OPS, choć brane są pod uwagę dane i wnioski zgłaszane przez NGO – jednocześnie NGO biorąca udział w teście ma poczucie, że JST nie tworzy przestrzeni do współpracy z NGO. Potrzebne jest większe zaangażowanie organizacji pozarządowych w proces analizy danych i formułowania wniosków.
	Organizowanie i świadczenie usług społecznych oraz działań wspierających	Jest to obszar, w którym współpraca JST z NGO jest najbardziej rozwinięta i pozytywnie oceniana. OPS aktywnie współpracuje z organizacjami pozarządowymi w zakresie świadczenia wielu usług społecznych. Odbywa się to poprzez partnerstwa. Jednocześnie NGO biorąca udział w teście wskazuje na ograniczenia: brak przekonania samorządów do profesjonalizmu usług świadczonych przez NGO, a także „prostych” mechanizmów finansowania usług społecznych, po które aplikowałyby samorządy.
	Opracowanie standardów jakości usług społecznych oraz ich wdrażanie	Współpraca jest niewystarczająca. Standardy jakości są głównie opracowywane wewnętrznie przez OPS. Brakuje formalnych mechanizmów włączania NGO w proces tworzenia i wdrażania tych standardów. Istnieje potrzeba współpracy w celu wypracowania standardów spójnych i akceptowanych przez wszystkie strony.
	Budowanie lokalnych partnerstw (nawiązywanie współpracy z JST na rzecz rozwoju i koordynacji usług społecznych)	Współpraca jest niewystarczająca, choć z potencjałem. NGO są otwarte na partnerstwa z samorządem jako partnerem o silnej i ugruntowanej pozycji
	System monitoringu lokalnych usług społecznych (gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji o usługach społecznych)	Współpraca jest fragmentaryczna. OPS gromadzi dane dotyczące świadczonych usług, ale brakuje spójnego, wspólnego systemu monitoringu, w którym aktywnie uczestniczyłyby NGO.
	<p>Ocena otwartości JST na aktywność lokalnych NGO i innych podmiotów ekonomii społecznej w zakresie usług społecznych:</p> <p>Otwartość JST na aktywność NGO w obszarze usług społecznych jest największa w zakresie realizacji działań operacyjnych, jednak niewystarczająca w obszarach strategicznych: diagnozowania, planowania, ustalania standardów oraz monitorowania. Ogranicza to pełne wykorzystanie potencjału NGO jako reprezentanta społeczności lokalnej.</p> <p>JST jest niedostatecznie otwarta na wysłuchanie organizacji, które pełnią rolę bezpośrednich realizatorów usług. Wciąż widoczny jest brak pełnego uznania przez JST profesjonalizmu NGO oraz brak prostych, stabilnych mechanizmów finansowania usług. Konieczne jest wzmocnienie koncepcji partnerstwa i wzajemnego zaufania.</p>	

<p>Gmina Aleksandrów Łódzki</p>	<p>Usługi społeczne i działania wspierające świadczone na terytorium testowym: Na terytorium testu świadczone są usługi społeczne dla osób starszych, rodzin, osób z niepełnosprawnościami, wsparcie duchowe, działania przyrodnicze, ekologiczne, kulturowe oraz aktywizujące, a także działania mające na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu.</p> <p>Podmioty świadczące w/w usługi społeczne i działania wspierające:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacje pozarządowe: Fundacja Osób Społecznie Aktywnych F.O.S.A, Aleksandrów dla aleksandrowian, Fundacja Klub Sportów Walki Żłota Łódka, Koła Rolnicze, Chrześcijańskie Stowarzyszenie Trzeźwości, Stowarzyszenie Na Rzecz Ochrony Przyrody, Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i ich Rodzin Inna Bajka, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Aleksandrowie Łódzkim, oraz inne organizacje pozarządowe aktywne w gminie (wg KRS zarejestrowane jest 105 organizacji). • Jednostki organizacyjne JST. <p>W/w podmioty są partnerami dla NGO biorącej udział w teście.</p> <p>Podmiot koordynujący dostarczanie usług społecznych i działań wspierających: Gmina poprzez jednostkę organizacyjną: Ośrodek Pomocy Społecznej im. Ireny Sendlerowej w Aleksandrowie Łódzkim</p> <p>Inne informacje o Gminie – ustalone przez ekspertów ds. testowania: Gmina Aleksandrów Łódzki jest gminą miejsko-wiejską. Z jednej strony, gmina posiada potencjał instytucjonalny – wdrażane są lokalne programy, np. dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej, wsparcia seniorów czy ochrony zwierząt bezdomnych, z drugiej natomiast, brakuje systemowych rozwiązań w zakresie monitoringu usług społecznych, jak również stałych, sformalizowanych platform dialogu między JST a NGO – szczególnie istotnych w obliczu szybkiego przyrostu ludności i rosnących potrzeb mieszkańców. W kontekście MAP warto uwzględnić ten przyspieszony rozwój przestrzenny i demograficzny jako czynnik wymuszający elastyczność planowania; potencjał współpracy z NGO aktywnymi w środowisku lokalnym jako źródłem aktualnej wiedzy o potrzebach; a także konieczność stabilnego finansowania oraz systemów monitoringu i komunikacji, które pozwolą skutecznie reagować na dynamiczne zmiany na terytorium testu. Na terenie gminy Aleksandrów Łódzki działa Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES) prowadzony przez Stowarzyszenie Wsparcie Społeczne Ja-Ty-My. Jednak do tej pory niewiele organizacji skorzystało z możliwości uzyskania tam wsparcia w swoim rozwoju. OWES jest gotowy do stania się organizacją wspierającą w świadczeniu usług społecznych zarówno JST, jak i NGO.</p>
<p>Gmina Redzikowo</p>	<p>Instytucjonalny układ organizacyjny odpowiedzialny przed społecznością lokalną za koordynowanie i dostarczanie usług społecznych: Centrum Usług Społecznych</p> <p>Wariant relacji międzyinstytucjonalnych: innowacyjny (Centrum Usług Społecznych)</p> <p>Interesariusze MAP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kluczowi: <ul style="list-style-type: none"> – organ stanowiący i kontrolny JST: Rada Gminy Redzikowo – organ władzy wykonawczej JST: Wójt Gminy Redzikowo – jednostki organizacyjne JST: Centrum Usług Społecznych Gminy Redzikowo – organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej: Spółdzielnia Socjalna „Pomocna Dłoń”, Spółdzielnia Socjalna „Bociek”, Stowarzyszenie „Dobre Serca”

- Wspomagający:
  - pełniący rolę konsultacyjną, obserwatorską, promującą: Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy Redzikowo, Rada Seniorów, Gminna Rada Konsultacyjna ds. Osób z Niepełnosprawnością

Ocena aktywności lokalnych NGO i innych podmiotów ekonomii społecznej w zakresie usług społecznych:

Sfery współpracy	Aktywność lokalnych NGO/PES
Rozeznanie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych	Nie uczestniczą.
Opracowanie diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych	Nie uczestniczą.
Organizowanie i świadczenie usług społecznych oraz działań wspierających	Uczestniczą.
Opracowanie standardów jakości usług społecznych oraz ich wdrażanie	Nie uczestniczą.
Budowanie lokalnych partnerstw (nawiązywanie współpracy z JST na rzecz rozwoju i koordynacji usług społecznych)	Uczestniczą.
System monitoringu lokalnych usług społecznych (gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji o usługach społecznych)	Uczestniczą aktywnie.

Ocena otwartości JST na aktywność lokalnych NGO i innych podmiotów ekonomii społecznej w zakresie usług społecznych:

Gmina Redzikowo jest otwarta na współpracę z organizacjami pozarządowymi, szczególnie z tymi, które w celach statutowych mają reintegrację społeczną i zawodową. Wspiera tworzenie się nowych organizacji działających na rzecz jej mieszkańców. Jest otwarta na innowacje. Pierwsza spółdzielnia socjalna na terenie i z udziałem Gminy Redzikowo powstała w 2014 r.

Gmina
Redzikowo

Gmina
Redzikowo

Usługi społeczne i działania wspierające świadczone na terytorium testowym:

- Usługi opiekuńcze.
Odbiorcy: osoby starsze, z niepełnosprawnościami, osoby zależne, osoby potrzebujące wsparcia.
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
Odbiorcy: dzieci z niepełnosprawnościami.
- Poradnictwo specjalistyczne (dietetyk, radca prawny, podolog, psycholog dziecięcy, psychiatra dziecięcy, psycholog dla dorosłych, psychotraumatolog, psychogerontolog itp.).
Odbiorcy: wszyscy mieszkańcy gminy.
- Usługi rehabilitacyjne.
Odbiorcy: osób posiadające orzeczenie o niepełnosprawności.
- Kluby seniora.
Odbiorcy: seniorzy powyżej 60 r.ż.
- Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością.
Odbiorcy: osób posiadające orzeczenie o niepełnosprawności.
- Usługi opiekuńcze oraz usługi specjalistyczne w ramach programu „Opieka 75+”.
Odbiorcy: osoby potrzebujące wsparcia, osoby zależne, osoby z niepełnosprawnościami – powyżej 75 r.ż.
- Program „Opieka wytchnieniowa”.
Odbiorcy: opiekunowie osób z niepełnosprawnościami.
- Organizacja wydarzeń mających na celu animację społeczności lokalnych.
Odbiorcy: wszyscy mieszkańcy gminy.
- Pakiety pomocowe (mycie okien, porządkowanie nagrobków, rąbanie drewna, sprzątanie)
Odbiorcy: osoby z niepełnosprawnościami, mieszkańcy gminy w wieku pow. 60 r.ż.
- Gminna Karta Dużej Rodziny.
Odbiorcy: rodzice i członkowie rodzin z co najmniej 3 dzieci.
- Gminna Karta Seniora.
Odbiorcy: mieszkańcy powyżej 60 r.ż.
- Koperta Życia.
Odbiorcy: osoby z niepełnosprawnościami, osoby chore – często wskazane przez pracowników socjalnych.
- Teleopieka.
Odbiorcy: osoby z niepełnosprawnościami, osoby chore – często wskazane przez pracowników socjalnych.
- Grupa wsparcia.
Odbiorcy: opiekunowie osób z niepełnosprawnościami.
- Zajęcia grupowe na basenie.
Odbiorcy: osoby z niepełnosprawnościami – najczęściej podopieczni opiekunów korzystających z grupy wsparcia.

Podmioty świadczące w/w usługi społeczne i działania wspierające:

- Organizacje pozarządowe: Spółdzielnia Socjalna „Pomocna Dłoń”, Spółdzielnia Socjalna „Bociek”, Stowarzyszenie „Dobre Serca”.

W/w podmioty są partnerami dla PES biorącego udział w teście.

Podmiot koordynujący dostarczanie usług społecznych i działań wspierających:

Gmina poprzez jednostkę organizacyjną: Centrum Usług Społecznych Gminy Redzikowo.

Inne informacje o Gminie – ustalone przez ekspertów ds. testowania:

Samorząd dosyć mocno stawia na rozwój na swoim terenie ekonomii społecznej, wspiera NGO poprzez zlecanie zadań własnych oraz realizację programów rządowych. Bardzo mocno wspiera powstawanie oddolnych inicjatyw i aktywności lokalnych.

<p>Gmina Redzikowo</p>	<p>Na terenie gminy Redzikowo działają:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 spółdzielnie socjalne, • 18 stowarzyszeń, • 21 klubów seniora, z czego 6 działa w ramach różnych projektów i posiada animatorów, • 10 Ochotniczych Straży Pożarnych, • 29 Centrów Aktywności Lokalnej z animatorami kultury, • 15 klubów i stowarzyszeń sportowych. <p>Wśród podmiotów trzeciego sektora, które są zarejestrowane na terenie Gminy Redzikowo, zdecydowanie przeważają te w formie prawnej stowarzyszenia oraz zajmujące się działalnością w zakresie sportu i kultury fizycznej.</p> <p>Utworzone są organy pełniące rolę konsultacyjną dla Rady Gminy: Gminna Rada Seniorów, Gminna Rada Konsultacyjna ds. Osób z Niepełnosprawnością, Młodzieżowa Rada Gminy, Rada Sportu.</p> <p>Gmina w swoich strukturach posiada Centrum Kultury i Bibliotekę Publiczną, 7 punktów bibliotecznych, Muzeum Kultury Ludowej Pomorza, park wodny i lodowisko, Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne, mieszkania treningowe, Gminny Uniwersytet Trzeciego Wieku, w trakcie tworzenia jest placówka wsparcia dziennego dla rodzin z dziećmi.</p> <p>Gmina posiada Program Współpracy Gminy Redzikowo z NGO.</p> <p>Głównym celem zapisanym w strategii Gminy jest: „Nowoczesna, konkurencyjna gmina budowana przez aktywną społeczność i otwarta na nowych mieszkańców oraz innowacyjne przedsięwzięcia”.</p>				
<p>Miasto Ruda Śląska</p>	<p>Instytucjonalny układ organizacyjny odpowiedzialny przed społecznością lokalną za koordynowanie i dostarczanie usług społecznych: Centrum Usług Społecznych</p> <p>Wariant relacji międzyinstytucjonalnych: innowacyjny (Centrum Usług Społecznych)</p> <p>Interesariusze MAP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kluczowi: <ul style="list-style-type: none"> – organ stanowiący i kontrolny JST: Rada Miasta Ruda Śląska – organ władzy wykonawczej JST: Prezydent Miasta Ruda Śląska – jednostki organizacyjne JST: Centrum Usług Społecznych w Rudzie Śląskiej, Noclegownie Miejskie, Ośrodek Adaptacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych, Dom Pomocy Społecznej Senior, Dzienny Dom Pomocy Społecznej Senior – Wigor, Placówka Wsparcia Dziennego, Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Teatr Impresyjny, Biblioteka, Powiatowy Urząd Pracy w Rudzie Śląskiej, Młodzieżowy Dom Kultury, Muzeum Miejskie im. Maksymiliana Chroboka, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Aquadrom, szkoły, przedszkola, Szpital Miejski, Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji. RAR Inwestor w Rudzie Śląskiej, Inkubator Przedsiębiorczości – organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej: 267 podmiotów • Wspomagający: <ul style="list-style-type: none"> – pełniący rolę konsultacyjną, obserwatorską, promującą: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Ruda Śląska <p>Ocena aktywności lokalnych NGO i innych podmiotów ekonomii społecznej w zakresie usług społecznych:</p> <table border="1" data-bbox="411 1818 1426 2060"> <thead> <tr> <th data-bbox="411 1818 767 1906">Sfery współpracy</th> <th data-bbox="767 1818 1426 1906">Aktywność lokalnych NGO/PES</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="411 1906 767 2060"> Rozeznanie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych </td> <td data-bbox="767 1906 1426 2060"> Rudzkie NGO brały aktywny udział w konsultacjach lokalnych — następuje rzeczywiste włączenie organizacji do mapowania wymogów społecznych oraz zasobów lokalnych. Aktywna koordynacja działań przez CUS buduje </td> </tr> </tbody> </table>	Sfery współpracy	Aktywność lokalnych NGO/PES	Rozeznanie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych	Rudzkie NGO brały aktywny udział w konsultacjach lokalnych — następuje rzeczywiste włączenie organizacji do mapowania wymogów społecznych oraz zasobów lokalnych. Aktywna koordynacja działań przez CUS buduje
Sfery współpracy	Aktywność lokalnych NGO/PES				
Rozeznanie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych	Rudzkie NGO brały aktywny udział w konsultacjach lokalnych — następuje rzeczywiste włączenie organizacji do mapowania wymogów społecznych oraz zasobów lokalnych. Aktywna koordynacja działań przez CUS buduje				

Miasto Ruda Śląska		<p>trwałe relacje między Miastem Ruda Śląska a organizacjami pozarządowymi.</p> <p>Najważniejszą rolę w rozeznawaniu potrzeb i potencjału samorządu odegrały działające na terenie Miasta Ruda Śląska organizacje pozarządowe. Podstawą tych działań było formalne zaproszenie wystosowane przez CUS dla rudzkich NGO, poprzez ogłoszenia na swojej stronie. Organizacje zgłosiły swoją gotowość współpracy i wzięły udział w pracach. Można mówić o niebagatelnym wkładzie merytoryczny rudzkich NGO w diagnozę potrzeb i potencjału.</p>
	Opracowanie diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych	<p>Działające na terenie Miasta Ruda Śląska organizacje pozarządowe czynnie włączyły się w opracowywanie diagnozy, w szczególności poprzez branie udziału w badaniach i konsultacjach. NGO współtworzą także mapy zasobów lokalnych.</p> <p>CUS w Rudzie Śląskiej oceniając rolę lokalnych NGO w tworzeniu Diagnozy Potrzeb i Potencjału Wspólnoty Samorządowej bardzo pozytywnie ocenia zaangażowanie i wkład tych podmiotów w ostateczny kształt tego dokumentu. Współpracę z rudzkimi NGO cechowało zaufanie, współodpowiedzialność.</p>
	Organizowanie i świadczenie usług społecznych oraz działań wspierających	<p>Zdaniem CUS w Rudzie Śląskiej, działalność na terenie Miasta kilku prężnych NGO (aktywnych PES raczej nie ma w Rudzie Śląskiej) znacznie ułatwia pracę Centrum. Od lat wiele działań, głównie wynikających z ustawy o pomocy społecznej, jest zlecane za pośrednictwem CUS (uprzednio MOPS) właśnie NGO i to głównie z terenu Miasta. Do tych działań należy zlecenie prowadzenia DPSów, ŚDSów czy WTZ. CUS rozdziela także środki PFRON na podstawie uchwały Rady Miasta, dlatego to kolejne środki, które trafiają do rudzkich NGO i wspierają ich działalność.</p>
	Opracowanie standardów jakości usług społecznych oraz ich wdrażanie	<p>NGO angażują się i współpracują z JST.</p>
	Budowanie lokalnych partnerstw (nawiązywanie współpracy z JST na rzecz rozwoju i koordynacji usług społecznych)	<p>Lokalne NGO aktywnie włączają się w budowanie lokalnych partnerstw. Podstawą współpracy jest partnerstwo: wspólne definiowanie problemów społecznych i ich rozwiązania przez miasto i sektor pozarządowy.</p> <p>Partnerstwa są realizowane poprzez konkursy, granty, konsultacje, wsparcie instytucjonalne i platformy edukacyjne. Istnieje przestrzeń do dalszej aktywacji NGO do składania własnych inicjatyw i budowania modeli długoterminowej współpracy z CUS.</p>
	System monitoringu lokalnych usług społecznych (gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji o usługach społecznych)	<p>Działa system monitoringu usług społecznych, który wymaga jednak wielu uzupełnień. Stosunkowo krótka działalność CUS w Rudzie Śląskiej do tej pory nie wykształciła jednorodnego i niezawodnego systemu.</p>

<p style="text-align: center;">Miasto Ruda Śląska</p>	<p>Ocena otwartości JST na aktywność lokalnych NGO i innych podmiotów ekonomii społecznej w zakresie usług społecznych: Miasto Ruda Śląska wraz z CUS wykazują wysoki poziom otwartości na współpracę z NGO w zakresie usług społecznych. Podejście opiera się na transparentnych konkursach ofert, konsultacjach społecznych, narzędziach elektronicznych i przejrzystym finansowaniu. Wskazane jest rozwinięcie działań monitoringu i ewaluacji — aby ocenić rzeczywisty wpływ współpracy na społeczność lokalną i jakość świadczonych usług.</p> <p>Usługi społeczne i działania wspierające świadczone na terytorium testowym: Program Usług Społecznych oparty na Diagnozie potrzeb i potencjału lokalnej społeczności w zakresie usług społecznych na terenie Rudy Śląskiej w momencie testowania był w trakcie opracowywania. Projekt Programu proponował wiele form wsparcia zarówno z zakresu pomocy społecznej, wsparcia rodzin, pieczy zastępczej, działań na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnościami, jak i nowatorskie usługi społeczne. Odbiorcami bezpośrednimi tych usług będą osoby starsze, które ukończyły 60 rok życia zamieszkujące na terenie Miasta Ruda Śląska, oraz rodziny zamieszkujące na terenie Miasta Ruda Śląska w tym dzieci i młodzież Konkurencyjne czy partnerzy dla NGO biorącej udział w teście.</p> <p>Podmioty świadczące w/w usługi społeczne i działania wspierające: Podmioty publiczne, jak i prywatne oraz organizacje pozarządowe. Do najważniejszych należą Centrum Usług Społecznych, Dzienny Dom Pomocy Senior – Wigor, środowiskowe domy samopomocy, placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz organizacje pozarządowe działające w obszarze pomocy społecznej i pieczy zastępczej. W Mieście Ruda Śląska można zauważyć szeroką współpracę NGO, w niektórych dziedzinach, w których pewne działania są powielane przez organizacje, w sytuacji gdy następuje niedobór środków finansowych występuje konkurencja między NGO.</p> <p>Podmiot koordynujący dostarczanie usług społecznych i działań wspierających: Gmina poprzez jednostkę organizacyjną: Centrum Usług Społecznych w Rudzie Śląskiej.</p> <p>Inne informacje o Gminie – ustalone przez ekspertów ds. testowania: Ruda Śląska jest miastem na prawach powiatu i wraz z takimi miastami województwa, jak Katowice, Chorzów, Mysłowice, Siemianowice Śląskie oraz Świętochłowice, wchodzi w skład podregionu katowickiego. Ruda Śląska jest obecnie średniej wielkości miastem. Duży odsetek mieszkańców/nek to seniorzy. Dlatego niezmiernie istotna jest działalność na rzecz osób starszych, a w szczególności wdrażanie usług społecznych aktywizujących i integrujących tę część społeczeństwa.</p>
<p style="text-align: center;">Gmina Krzywdą</p>	<p>Instytucjonalny układ organizacyjny odpowiedzialny przed społecznością lokalną za koordynowanie i dostarczanie usług społecznych: Centrum Usług Społecznych</p> <p>Wariant relacji międzyinstytucjonalnych: innowacyjny (Centrum Usług Społecznych)</p> <p>Interesariusze MAP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kluczowi: <ul style="list-style-type: none"> – organ stanowiący i kontrolny JST: Rada Gminy Krzywdą – organ władzy wykonawczej JST: Wójt Gminy Krzywdą – jednostki organizacyjne JST: Centrum Usług Społecznych Społecznej w Krzywdzie – organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej: Spółdzielnia Socjalna „Promyk Nadziei”

- Wspomagający:
  - pełniący rolę konsultacyjną, obserwatorską, promującą: nie ma takiej potrzeby

Ocena aktywności lokalnych NGO i innych podmiotów ekonomii społecznej w zakresie usług społecznych:

Sfery współpracy	Aktywność lokalnych NGO/PES
Rozeznanie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych	NGO i PES często współpracują z lokalnymi władzami w celu lepszego zrozumienia potrzeb mieszkańców. NGO i PES angażują mieszkańców w procesy decyzyjne (poprzez rozmowy, konsultacje), co pozwala na lepsze zrozumienie ich potrzeb.
Opracowanie diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych	JST chętnie korzysta z wiedzy i zasobów sektora ekonomii społecznej w sprawach usług społecznych. Widoczny jest udział NGO w konsultacjach społecznych, a także zainteresowanie NGO tematem usług społecznych na terenie gminy.
Organizowanie i świadczenie usług społecznych oraz działań wspierających	NGO i PES współpracują z JST w tej sferze poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • dostarczają usługi społeczne, • docierają do grup wykluczonych, • prowadzą innowacje społeczne – testują nowe metody wsparcia • mobilizują społeczność lokalną.
Opracowanie standardów jakości usług społecznych oraz ich wdrażanie	NGO i PES biorą udział w pracach nad tworzeniem standardów jakości usług w zakresie: kwalifikacji personelu, sposobu świadczenia usług, warunków lokalowych i technicznych.
Budowanie lokalnych partnerstw (nawiązywanie współpracy z JST na rzecz rozwoju i koordynacji usług społecznych)	Lokalne NGO i PES współpracują z JST w tej sferze poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • diagnozę lokalnych potrzeb społecznych – wspólne określenie problemów i wyzwań; • ustalenie wspólnych celów i priorytetów – zgodnych ze strategią rozwoju gminy; • wypracowanie mechanizmów komunikacji i współdziałania spotkania zespołów roboczych, wspólne planowanie i monitoring działań.
System monitoringu lokalnych usług społecznych (gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji o usługach społecznych)	NGO i PES wspierają JST w monitorowaniu usług społecznych, co pozwala dostosować ofertę do zmieniających się potrzeb mieszkańców. Lokalne NGO i PES aktywnie współpracują z JST w sferze aktualizowania i monitorowania lokalnych usług społecznych.

Gmina
Krzywdą

Gmina
Krzywdza

Ocena otwartości JST na aktywność lokalnych NGO i innych podmiotów ekonomii społecznej w zakresie usług społecznych:

JST chętnie korzysta z wiedzy, zasobów i potencjału sektora ekonomii społecznej w sprawach usług społecznych. Wiele organizacji działających na terenie Gminy Krzywdza zainteresowanych jest włączeniem w gminny system świadczenia usług, to jednak ze względu na swoją specyfikę i zaplecze instytucją, która zapewnia najwyższy poziom świadczenia usług jest Spółdzielnia Socjalna Promyk Nadziei. Wybór Spółdzielni Socjalnej Promyk Nadziei na instytucję współpracującą przy realizacji usług społecznych w Gminie Krzywdza ze względu na największy potencjał, nie wyklucza udziału innych instytucji w realizacji usług społecznych.

Usługi społeczne i działania wspierające świadczone na terytorium testowym:

- Usługi opiekuńcze.
Odbiorcy: osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu ze względu na wiek lub niepełnosprawności.
- Usługi asystenta.
Odbiorcy: osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności.
- Opieka wytchnieniowa.
Odbiorcy: członkowie rodzin lub opiekunowie sprawujący bezpośrednią opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami.
- Opieka nad dziećmi do lat 3.
- Organizacja czasu wolnego.
Odbiorcy: wszyscy mieszkańcy gminy.
- Przywracanie osobom z zaburzeniami psychicznymi radzenia sobie w sytuacjach życiowych.
Odbiorcy: osoby z zaburzeniami psychicznymi.

Podmioty świadczące w/w usługi społeczne i działania wspierające:

- Organizacje pozarządowe: Kluby sportowe (LKS „Unia” Krzywdza, KS „Hutnik” Huta Dąbrowa, LZS „Olimpia” Okrzeja), uczniowskie kluby sportowe (ULKS przy Szkole Podstawowej im Marii Kownackiej w Krzywdzie, ULKS Radoryż Smolany, ULKS „Radoryż” przy Gimnazjum Nr 2 w Radoryżu Kościelnym, ULKS „Struś” Okrzeja, ULKS „Kangur” Okrzeja; ULKS „Hutnik” Huta Dąbrowa).
- Jednostki organizacyjne JST: Gminna Biblioteka Publiczna w Krzywdzie, Filia Gminnej Biblioteki Publicznej Huta Dąbrowa, Filia Gminnej Biblioteki Publicznej Okrzeja, Środowiskowy Dom Samopomocy w Anielinie, Samorządowy Żłobek w Krzywdzie.

W/w podmioty są konkurencyjne dla PES biorącego udział w teście, bo zostały powołane i utworzone do wykonywania powyższych zadań, jest to ich działalność statutowa. Jednak nawiązanie współpracy lub zawiązanie partnerstwa z tymi podmiotami spowodowałoby zwiększenie dostępności usług dla mieszkańców gminy oraz efektywność ich świadczenia.

Podmiot koordynujący dostarczanie usług społecznych i działań wspierających:

Gmina poprzez jednostkę organizacyjną: Centrum Usług Społecznych w Krzywdzie.

Inne informacje o Gminie – ustalone przez ekspertów ds. testowania:

Gmina Krzywdza jest gminą wiejską. Oprócz gospodarstw rolnych funkcjonuje tu ponad 400 przedsiębiorstw.

Na terenie gminy działa kilka stowarzyszeń, głównie działających przy szkołach i zajmujących się promowaniem szkolnego sportu. Praktycznie we wszystkich miejscowościach gminy działają Koła Gospodyń Wiejskich, a tam, gdzie pozwalają na to warunki lokalowe: Ochotnicze Straże Pożarne, w ramach których są też drużyny kobiece. Działa też Stowarzyszenie Krzewienia Kultury Wiejskiej „Szansa”, które wspólnie z Gminą Krzywdza jest założycielem Spółdzielni

Gmina Krzywda	<p>Socjalnej „Promyk Nadziei”. Wymienione wyżej organizacje, poza spółdzielnią socjalną, nie świadczą usług społecznych, biorą udziału w pracach nad dokumentami strategicznymi gminy w bardzo ograniczonym zakresie. Najczęściej wtedy, gdy członek danej organizacji pełni funkcję radnego lub sołtysa. Organizacja bierze udział w pracach powoływanych przez samorząd zespołów roboczych ds. opracowania programów i strategii, tylko i wyłącznie wtedy kiedy dotyczy to zakresu ich działań. Natomiast członkowie organizacji pozarządowych chętnie uczestniczą w szkoleniach, doradztwie, poradnictwie oferowanym przez samorząd lub na jego zlecenie.</p>										
Gmina Niedzwica Duża	<p>Instytucjonalny układ organizacyjny odpowiedzialny przed społecznością lokalną za koordynowanie i dostarczanie usług społecznych: Ośrodek Pomocy Społecznej zamierzający w najbliższej przyszłości przekształcić się w Centrum Usług Społecznych</p> <p>Wariant relacji międzyinstytucjonalnych: tradycyjny (Ośrodek Pomocy Społecznej + jednostki organizacyjne JST)</p> <p>Interesariusze MAP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kluczowi: <ul style="list-style-type: none"> – organ stanowiący i kontrolny JST: Rada Gminy Niedzwica Duża – organ władzy wykonawczej JST: Wójt Gminy Niedzwica Duża – jednostki organizacyjne JST: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niedzwicy Dużej – organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej: Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych • Wspomagający: <ul style="list-style-type: none"> – pełniący rolę konsultacyjną, obserwatorską, promującą: Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Niedzwicy Dużej <p>Ocena aktywności lokalnych NGO i innych podmiotów ekonomii społecznej w zakresie usług społecznych:</p> <table border="1" data-bbox="411 1211 1426 1995"> <thead> <tr> <th data-bbox="411 1211 767 1294">Sfery współpracy</th> <th data-bbox="767 1211 1426 1294">Aktywność lokalnych NGO/PES</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="411 1294 767 1487">Rozeznanie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych</td> <td data-bbox="767 1294 1426 1487">Niewystarczająca.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="411 1487 767 1680">Opracowanie diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych</td> <td data-bbox="767 1487 1426 1680">Niewystarczająca.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="411 1680 767 1839">Organizowanie i świadczenie usług społecznych oraz działań wspierających</td> <td data-bbox="767 1680 1426 1839">Sfera usług społecznych nie jest dość rozwinięta wśród NGO na terenie gminy.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="411 1839 767 1995">Opracowanie standardów jakości usług społecznych oraz ich wdrażanie</td> <td data-bbox="767 1839 1426 1995">Niewystarczająca.</td> </tr> </tbody> </table>	Sfery współpracy	Aktywność lokalnych NGO/PES	Rozeznanie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych	Niewystarczająca.	Opracowanie diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych	Niewystarczająca.	Organizowanie i świadczenie usług społecznych oraz działań wspierających	Sfera usług społecznych nie jest dość rozwinięta wśród NGO na terenie gminy.	Opracowanie standardów jakości usług społecznych oraz ich wdrażanie	Niewystarczająca.
Sfery współpracy	Aktywność lokalnych NGO/PES										
Rozeznanie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych	Niewystarczająca.										
Opracowanie diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych	Niewystarczająca.										
Organizowanie i świadczenie usług społecznych oraz działań wspierających	Sfera usług społecznych nie jest dość rozwinięta wśród NGO na terenie gminy.										
Opracowanie standardów jakości usług społecznych oraz ich wdrażanie	Niewystarczająca.										

<p style="text-align: center;">Gmina Niedzwica Duża</p>	<p>Budowanie lokalnych partnerstw (nawiązywanie współpracy z JST na rzecz rozwoju i koordynacji usług społecznych)</p>	<p>Na poziomie średnim. NGO współpracują z JST, ale zazwyczaj samodzielnie, nie budują lokalnych partnerstw.</p>
	<p>System monitoringu lokalnych usług społecznych (gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji o usługach społecznych)</p>	<p>Niewystarczająca.</p>
<p>Ocena otwartości JST na aktywność lokalnych NGO i innych podmiotów ekonomii społecznej w zakresie usług społecznych:</p> <p>Lokalny samorząd jest zdecydowanie otwarty na współpracę z NGO i PES — realizuje to poprzez konsultacje, konkursy, transparentne działania i aktywne angażowanie w życie kulturalne, społeczne i zdrowotne. NGO mają realną przestrzeń do działania i wpływu, zarówno w obszarze formalnym (przetargi, konsultacje), jak i nieformalnym (eventy, lokalne inicjatywy). Gmina dostrzega wartość NGO w zwiększaniu efektywności działań publicznych i wzmocnieniu partycypacji mieszkańców.</p> <p>Usługi społeczne i działania wspierające świadczone na terytorium testowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie psychologa i terapeuty. Odbiorcy: wszyscy mieszkańcy gminy. • Nieodpłatna pomoc prawna i obywatelska oraz mediacje. Odbiorcy: wszyscy mieszkańcy gminy. • Usługi opiekuńcze. Odbiorcy: mieszkańcy gminy w wieku powyżej 65. r.ż. • Usługi asystenckie. Odbiorcy: mieszkańcy gminy w wieku powyżej 65. r.ż. • Usługi prawne. Odbiorcy: mieszkańcy gminy w wieku powyżej 65. r.ż. • Opieka wytchnieniowa. Odbiorcy: mieszkańcy gminy będący członkami rodziny lub opiekunami, zamieszkującymi we wspólnym gospodarstwie domowym i sprawującymi całodobową opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami. • Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością. Odbiorcy: osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności. • Aktywizacja zawodowa. Odbiorcy: osoby posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. <p>Podmioty świadczące w/w usługi społeczne i działania wspierające:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacje pozarządowe: Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych, Stowarzyszenie EMAUS, Fundacja Między Nami, Stowarzyszenie CIS, Stowarzyszenie Alternatywa, Ochotnicze Straże Pożarne, Koła Gospodyń Wiejskich <p>W/w podmioty na obecną chwilę są konkurencyjne wobec NGO biorącej udział w teście.</p> <p>Podmiot koordynujący dostarczanie usług społecznych i działań wspierających:</p> <p>Gmina poprzez jednostkę organizacyjną: Ośrodek Pomocy Społecznej w Niedzwicy Dużej.</p>		

<p>Gmina Niedzwica Duża</p>	<p>Inne informacje o Gminie – ustalone przez ekspertów ds. testowania: Samorząd dotychczas nie praktykował zlecenia organizacjom pozarządowym usług z zakresu pomocy społecznej. Do priorytetowych zadań publicznych realizowanych w bieżącym roku przy udziale organizacji pozarządowych należały zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu, z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji, edukacji, oświaty i wychowania. Z zakresu pomocy społecznej jedynie pozyskiwanie i dystrybucja żywności dla osób ze środowisk dotkniętych ubóstwem. Na terenie samorządu działa 6 kół gospodyń wiejskich (1 niezarejestrowane w krajowym rejestrze), 2 fundacje, 6 stowarzyszeń, 9 ochotniczych straży pożarnych i 3 kluby sportowe. W swoich celach statutowych zawierają szeroki zakres działalności. Powyższe świadczy o posiadaniu potencjalnych partnerów do współpracy w zakresie świadczenia usług. Zarówno samorząd, jak i organizacje, podejmując działania na rzecz mieszkańców, mają jeden cel (zaspokojenie potrzeb wspólnoty), ale częściej działają obok siebie, bez ścisłej współpracy. Warto podjąć próby, żeby działania tych sektorów były spójne, wzajemnie się uzupełniały, ściśle współpracowały.</p>						
<p>Miasto Tomaszów Lubelski</p>	<p>Instytucjonalny układ organizacyjny odpowiedzialny przed społecznością lokalną za koordynowanie i dostarczanie usług społecznych: Ośrodek Pomocy Społecznej zamierzający w najbliższej przyszłości przekształcić się w Centrum Usług Społecznych</p> <p>Wariant relacji międzyinstytucjonalnych: tradycyjny (Ośrodek Pomocy Społecznej + jednostki organizacyjne JST)</p> <p>Interesariusze MAP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kluczowi: <ul style="list-style-type: none"> – organ stanowiący i kontrolny JST: Rada Miasta Tomaszów Lubelski – organ władzy wykonawczej JST: Burmistrz Miasta Tomaszów Lubelski – jednostki organizacyjne JST: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim, Świetlica Środowiskowa Krokus – organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej: Stowarzyszenie Lubię To Miasto • Wspomagający: <ul style="list-style-type: none"> – pełniący rolę konsultacyjną, obserwatorską, promującą: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie w ramach doradztwa realizowanego w projekcie „Efektywna polityka społeczna” – Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego na lata 2021-2027, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus <p>Ocena aktywności lokalnych NGO i innych podmiotów ekonomii społecznej w zakresie usług społecznych:</p> <table border="1" data-bbox="411 1590 1434 2067"> <thead> <tr> <th data-bbox="411 1590 767 1675">Sfery współpracy</th> <th data-bbox="767 1590 1434 1675">Aktywność lokalnych NGO/PES</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="411 1675 767 1865">Rozpoznanie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych</td> <td data-bbox="767 1675 1434 1865">Udział w pracach zespołu do spraw wdrażania Lokalnego Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji (LPDI).</td> </tr> <tr> <td data-bbox="411 1865 767 2067">Opracowanie diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych</td> <td data-bbox="767 1865 1434 2067">Udział w pracach zespołu do spraw wdrażania Lokalnego Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji (LPDI).</td> </tr> </tbody> </table>	Sfery współpracy	Aktywność lokalnych NGO/PES	Rozpoznanie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych	Udział w pracach zespołu do spraw wdrażania Lokalnego Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji (LPDI).	Opracowanie diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych	Udział w pracach zespołu do spraw wdrażania Lokalnego Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji (LPDI).
Sfery współpracy	Aktywność lokalnych NGO/PES						
Rozpoznanie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych	Udział w pracach zespołu do spraw wdrażania Lokalnego Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji (LPDI).						
Opracowanie diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych	Udział w pracach zespołu do spraw wdrażania Lokalnego Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji (LPDI).						

	Organizowanie i świadczenie usług społecznych oraz działań wspierających	Niska.
	Opracowanie standardów jakości usług społecznych oraz ich wdrażanie	Niska.
	Budowanie lokalnych partnerstw (nawiązywanie współpracy z JST na rzecz rozwoju i koordynacji usług społecznych)	Niska.
	System monitoringu lokalnych usług społecznych (gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji o usługach społecznych)	Niska.
Miasto Tomaszów Lubelski	<p>Ocena otwartości JST na aktywność lokalnych NGO i innych podmiotów ekonomii społecznej w zakresie usług społecznych:</p> <p>Jednostka samorządu terytorialnego wykazuje wysoki poziom otwartości na współpracę z lokalnymi organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami ekonomii społecznej. Widoczne jest pozytywne nastawienie do wspólnego wypracowywania rozwiązań, czego przykładem jest opracowanie i wdrażanie Lokalnego Programu Deinstytucjonalizacji (LPDI). Samorząd dostrzega potencjał trzeciego sektora w realizacji polityki społecznej, natomiast trwają prace, które aktywnie mają włączyć te podmioty w planowanie oraz wdrażanie działań na poziomie lokalnym. Praktyką staje się powierzanie zadań publicznych oraz włączanie NGO w realizację usług społecznych w formule partnerskiej – usług opiekuńczych.</p> <p>W ramach przekształcenia struktur Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych planuje się scalić koordynację realizacji wszystkich usług społecznych i działań wspierających w jednym podmiocie (CUS) zgodnie z ustawą.</p> <p>Ponadto w ramach CUS powołany zostanie zespół ds. organizacji usług co wzmocni aktywność lokalnych NGO i innych podmiotów ekonomii społecznej w zakresie usług społecznych.</p> <p>Ponadto w ramach powyższego zostanie zwiększony udział NGO (PES) w wykonywaniu usług społecznych w szczególności w obszarze: I Osoby starsze, seniorzy, osoby niepełnosprawne, przewlekle chorzy.</p> <p>Usługi społeczne i działania wspierające świadczone na terytorium testowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Obszar I - Osoby starsze, seniorzy, osoby niepełnosprawne, przewlekle chorzy:</u> Usługi społeczne i działania wspierające: Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usług opiekuńcze, usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością, Opieka Wytchnieniowa, Opieka 75+, Usługi prawnicze, podologiczne, Teleopieka - system wsparcia i monitorowania osób, Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, Mieszkanie wspierane, Centrum Aktywizacji Seniora, Klub Seniora LTM +, Karta Seniora, Pudełko Życia. 	

<p style="text-align: center;">Miasto Tomaszów Lubelski</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Obszar II - Dzieci i rodziny</u> Usługi społeczne i działania wspierające: Asystent rodziny, Świetlica środowiskowa Krokus, Wsparcie psychologiczne, logopedyczne, pedagogiczne, Usługi opieki wychnieniowej dla rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami, Program „Rodzina Trzy Plus”, Karta Dużej Rodziny, Centrum Pomocy i Wsparcia Terapeutycznego, Klub Integracji Społecznej Aktywni. • <u>Obszar III - Osoby w kryzysie bezdomności / zagrożone bezdomnością</u> Schroniska, noclegownia, ogrzewalnia jako wsparcie tymczasowe, Doradztwo prawne i mieszkaniowe. • <u>Osoby w kryzysie zdrowia psychicznego</u> Centrum Pomocy i Wsparcia Terapeutycznego, Usługi prawnicze, usługi psychologiczne. <p>Podmioty świadczące w/w usługi społeczne i działania wspierające:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacje pozarządowe: Spółdzielnia Socjalna „Aktywni-Kreatywni” w Tomaszowie Lubelskim. • Jednostki organizacyjne JST: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim, Świetlica Środowiskowa Krokus, Centrum Pomocy i Wsparcia Terapeutycznego (działa w strukturze Urzędu Miasta), Centrum Aktywności Seniora (działa w strukturze MOPS), Klub Seniora LTM + (działa w strukturze MOPS), Punkt Usług Opiekuńczych (działa w strukturze MOPS). <p>W/w podmioty nie stanowią dla siebie konkurencji działają na zasadzie partnerskiej, uzupełniającej ofertę usług na terenie Miasta Tomaszów Lubelski.</p> <p>Podmiot koordynujący dostarczanie usług społecznych i działań wspierających: Gmina poprzez podmiot obsługujący ją i poprzez jednostki organizacyjne : Urząd Miasta Tomaszów Lubelski, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim, Świetlica Środowiskowa Krokus.</p> <p>Inne informacje o Gminie – ustalone przez ekspertów ds. testowania: ZT nie podał.</p>
---	--

Komentarz koordynatora merytorycznego testu

W połowie lokalizacji testowych występuje innowacyjny wariant relacji instytucjonalnych: podmiotem odpowiedzialnym przed społecznością lokalną za koordynowanie i dostarczanie usług społecznych jest centrum usług społecznych. W drugiej połowie występuje tradycyjny wariant relacji instytucjonalnych: podmiotem odpowiedzialnym przed społecznością lokalną za koordynowanie i dostarczanie usług społecznych jest ośrodek pomocy społecznej, przy czym w dwóch lokalizacjach testowych ośrodek pomocy społecznej w najbliższej przyszłości zamierza przekształcić się w centrum usług społecznych, a w jednej taki zamiast nie jest deklarowany.

Trzy lokalizacje to gminy wiejskie. Jedna: gmina miejsko – wiejska. Jedna: gmina miejska. Jedna: miasto na prawach powiatu.

W każdej lokalizacji testowej funkcjonują podmioty sektora pozarządowego i ich aktywność jest duża. Przed wszystkim realizują one działania w obrębie swojej działalności statutowej świadcząc usługi społeczne na rzecz swoich członków i/lub mieszkańców gminy – czyli są widoczne w sferze partycypacji: organizowanie i świadczenie usług społecznych oraz działań wspierających. Dużo trudniej o ich aktywność w pozostałych sferach partycypacji – tu zdecydowanie bardziej aktywne NGO/PES są w gminach, w których występuje innowacyjny wariant relacji instytucjonalnych, w ramach którego CUS jest ustawowo zobowiązane do współpracy z sektorem pozarządowym.

Również w tych ostatnich gminach JST oceniane jest jako bardziej otwarte na współpracę z sektorem pozarządowym.

2.2. Opis NGO/PES biorących udział w teście

NGO biorąca udział w teście / PES biorący udział w teście na danym terytorium testowym	Charakterystyka NGO/PES biorących udział w teście
<p style="text-align: center;">Gmina Aleksandrów Łódzki:</p> <p style="text-align: center;">Fundacja Osób Społecznie Aktywnych – F.O.S.A.</p>	<p>Cele statutowe: Działania wspierające osoby znajdujące się w trudnej sytuacji poprzez prowadzenie następujących form działalności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mieszkania chronione i grupy wsparcia, • środowiskowy dom samopomocy, • turnusy rehabilitacyjne, • placówki wsparcia poza szpitalami, • całodobowa opieka w domach pomocy społeczne, • pomoc społeczna z zakwaterowaniem, • pomoc bez zakwaterowania – osoby starsze i niepełnosprawne, • pomoc społeczna bez zakwaterowania – osoby i rodziny. <p>Obszar działalności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • merytoryczny: <ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie Domu Pomocy Społecznej dla 130 mężczyzn z niepełnosprawnością intelektualną; – prowadzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej. • terytorialny: <ul style="list-style-type: none"> – obszar województwa łódzkiego. <p>Aktualna struktura: trzyosobowy zarząd składający się z prezesa i dwóch wiceprezesów; Fundacja jest pracodawcą, który w ramach zadania zleconego przez powiat zatrudnia długookresowo ponad 78 osób do prowadzenia Domu Pomocy Społecznej dla mężczyzn z niepełnosprawnością intelektualną oraz Warsztatów Terapii Zajęciowej.</p> <p>Aktualnie świadczone usługi społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wsparcie osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogących samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu: prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Rąbieniu dla 130 mężczyzn z niepełnosprawnością intelektualną (źródła finansowania: powiat zgierski); • aktywizacja zawodowa i społeczna osób z niepełnosprawnościami: prowadzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej w Rąbieniu dla 25 osób z niepełnosprawnościami (źródła finansowania: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, powiat zgierski). <p>Ocena w/w usług społecznych przez lokalną społeczność: usługi społeczne świadczone przez Fundację cieszą się wysokim uznaniem w lokalnym środowisku.</p> <p>Konieczność modyfikacji w/w usług społecznych: brak takiej konieczności.</p> <p>Aktualnie świadczone działania wspierające: Fundacja nie świadczy.</p>

<p>Gmina Aleksandrów Łódzki:</p> <p>Fundacja Osób Społecznie Aktywnych – F.O.S.A.</p>	<p>Sfery partycypacji w obszarze usług społecznych, w których NGO aktualnie współpracuje z JST:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozeznanie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych: proces nie jest ustrukturyzowany; • opracowanie diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych: proces nie jest ustrukturyzowany; • organizowanie i świadczenie usług społecznych oraz działań wspierających: na bieżąco; • opracowanie standardów jakości usług społecznych oraz ich wdrażanie: wyłącznie dla usług społecznych świadczonych przez Fundację; • budowanie lokalnych partnerstw (nawiązywanie współpracy z JST na rzecz rozwoju i koordynacji usług społecznych): nieformalnie; • system monitoringu lokalnych usług społecznych (gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji o usługach społecznych): wyłącznie dla usług społecznych świadczonych przez Fundację. <p>Wizerunek NGO u JST: wizerunek własny Fundacji nieco różni się z wizerunkiem Fundacji u JST. JST uważa, że Fundacja jest responsywna i elastyczna, jednak wymaga lepszej koordynacji współpracy z samorządem i podległymi mu instytucjami; JST oczekuje kontynuacji działań, ale także ich systematyzacji i dopasowania działań do priorytetów gminy. Fundacja uważa, że JST oczekuje od niej jedynie kontynuacji świadczenia dotychczasowych usług społecznych.</p> <p>Potencjał w zakresie świadczenia usług społecznych i działań wspierających: wysoki zarówno w ocenie Fundacji, jak i w ocenie JST.</p> <p>Obszary funkcjonowania w zakresie świadczenia usług społecznych i działań wspierających do uzupełnienia: Zwiększenie zakresu świadczonych usług społecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozszerzenie oferty aktywizacyjnej (np. mieszkania treningowe), • zwiększenie skali działań integracyjnych z lokalną społecznością, • wzmocnienie wsparcia dla rodzin osób z niepełnosprawnościami, • systematyczne włączanie migrantów i grup defaworyzowanych. <p>Stopień przygotowania organizacyjnego do współpracy z JST w obszarze usług społecznych / działań wspierających: ocena Fundacji nieco różni się z oceną JST. Fundacja wnioskuje, iż jest wysoce przygotowana do świadczenia dotychczasowych usług społecznych, JST oczekuje, że jednocześnie będzie świadczyła inne usługi i w tym zakresie nie jest jeszcze wystarczająco przygotowana.</p>
<p>Gmina Redzikowo:</p> <p>Spółdzielnia Socjalna „Pomocna Dłoń”</p>	<p>Cele statutowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przywrócenie na rynek pracy osób zagrożonych wykluczeniem oraz umożliwienie osobom bezrobotnym aktywizację zawodową; • realizacja doniosłych społecznie celów, takich jak tworzenie więzi międzyludzkich oraz reintegracji społecznej i zawodowej osób zatrudnionych w Spółdzielni; • prowadzenie działalności społecznej i oświatowo-kulturalnej na rzecz osób zatrudnionych w Spółdzielni oraz ich środowiska lokalnego; • działalność społecznie użyteczna w sferze działań publicznych: reintegracja społeczna i zawodowa. <p>Obszar działalności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • merytoryczny: <ul style="list-style-type: none"> – polityka prorodzinna, – wspieranie rodziny,

<p style="text-align: center;">Gmina Redzikowo:</p> <p style="text-align: center;">Spółdzielnia Socjalna „Pomocna Dłoń”</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pomoc społeczna, – promocja i ochrona zdrowia, – wspieranie osób niepełnosprawnych, – przeciwdziałanie bezrobociu, – reintegracja zawodowa i społeczna; <ul style="list-style-type: none"> • terytorialny: <ul style="list-style-type: none"> – Gmina Redzikowo. <p>Aktualna struktura: trzyosobowy zarząd składający się z prezesa i dwóch członków. Spn.s. jest pracodawcą: zatrudnia 20 osób, współpracuje na podstawie umów cywilnoprawnych z kolejnymi kilkudziesięcioma.</p> <p>Aktualnie świadczone usługi społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością (program resortowy Ministra Pracy i Polityki Społecznej finansowany z Funduszu Solidarnościowego); • usługi opiekuńcze; • specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi; • poradnictwo specjalistyczne; • usługi rehabilitacyjne; • kluby seniora; • usługi opiekuńcze oraz usługi specjalistyczne w ramach programu „Opieka 75+”; • opieka wytchnieniowa (program resortowy Ministra Pracy i Polityki Społecznej finansowany z Funduszu Solidarnościowego); • zajęcia grupowe na basenie. <p>Większość w/w usług społecznych Spn.s. realizuje na podstawie umowy z CUS Gminy Redzikowo (część usług jest nieodpłatna dla odbiorców, za część wnoszą odpłatność).</p> <p>Ocena w/w usług społecznych przez lokalną społeczność: bardzo wysoka (potrzebne, wspierające, wyjątkowe, realizowane na wysokim poziomie).</p> <p>Konieczność modyfikacji w/w usług społecznych: jedynie usług opiekuńczych, za które odpłatność jest za wysoka dla odbiorców.</p> <p>Aktualnie świadczone działania wspierające:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizacja wydarzeń mających na celu animację społeczności lokalnych (np. wieczór wigilijny lub śniadanie wielkanocne dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin); • wyjazdy integracyjne dla osób z niepełnosprawności i ich rodzin; • wyjazdy integracyjne dla rodzin z dziećmi z warsztatami dla świadomych rodziców; • koordynowanie 5 Klubów Seniora – seniorzy 60+ (mieszkańcy Gminy Redzikowo). <p>W/w działania wspierające są realizowane na zlecenie CUS Gminy Redzikowo i finansowane z jego środków.</p> <p>Ocena w/w działań wspierających przez lokalną społeczność: bardzo wysoka (ciekawe, bardzo dobrze zorganizowane, innowacyjne, dające poczucie przynależności, aktywizujące).</p> <p>Konieczność modyfikacji w/w działań wspierających: brak takiej konieczności.</p> <p>Sfery partycypacji w obszarze usług społecznych, w których PES aktualnie współpracuje z JST:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozeznanie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych: proces nie jest ustrukturyzowany;
---	---

<p style="text-align: center;">Gmina Redzikowo:</p> <p style="text-align: center;">Spółdzielnia Socjalna „Pomocna Dłoń”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych: proces jest ustrukturyzowany; • organizowanie i świadczenie usług społecznych oraz działań wspierających: na bieżąco; • opracowanie standardów jakości usług społecznych oraz ich wdrażanie: proces nie jest ustrukturyzowany; • budowanie lokalnych partnerstw (nawiązywanie współpracy z JST na rzecz rozwoju i koordynacji usług społecznych): formalne partnerstwo z CUS Gminy Redzikowo; • system monitoringu lokalnych usług społecznych (gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji o usługach społecznych): wyłącznie dla usług społecznych i działań wspierających świadczonych przez Spn.s.. <p>Wizerunek PES u JST: bardzo dobry (wizerunek własny Spn.s. i wizerunek Spn.s. u JST są spójne) – PES jest spostrzegany jako responsywny i inicjatywny.</p> <p>Potencjał w zakresie świadczenia usług społecznych i działań wspierających: wysoki.</p> <p>Obszary funkcjonowania w zakresie świadczenia usług społecznych i działań wspierających do uzupełnienia: poszerzenie działalności na rzecz seniorów.</p> <p>Stopień przygotowania organizacyjnego do współpracy z JST w obszarze usług społecznych / działań wspierających: wysoki (zarówno w ocenie Spn.s., jak i w ocenie JST).</p>
<p style="text-align: center;">Miasto Ruda Śląska:</p> <p style="text-align: center;">Rudzki Uniwersytet Trzeciego Wieku</p>	<p>Cele statutowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • działalność edukacyjna, oświatowa i szkoleniowa w szczególności w zakresie medycyny i profilaktyki zdrowia, nauk humanistycznych, kultury i sztuki, nauk społecznych, ekonomicznych i prawnych, nauk technicznych, a także nauk o ziemi i wszechświecie oraz nauki języków obcych, • propagowanie i popieranie różnorodnych form aktywności intelektualnej, psychicznej i fizycznej adekwatnie do wieku, stopnia sprawności i zainteresowań osób starszych, • inspirowanie i podejmowanie działań na rzecz środowiska ludzi starszych, w tym osób niepełnosprawnych, bezrobotnych i chorych oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu i przeciwdziałanie patologiom społecznym, • stymulowanie rozwoju osobowego oraz intelektualnej, psychicznej i fizycznej sprawności osób starszych, • wspieranie rozwoju edukacji i kultury, ochrona dóbr kultury i tradycji, • aktywizacja społeczna osób starszych, • organizowanie działań na rzecz osób niepełnosprawnych, chorych i bezrobotnych, • ochrona i promocja zdrowia, w tym propagowanie aktywnego wypoczynku, zdrowego stylu życia oraz wiedzy o zdrowiu, • wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, • profilaktyka chorób w tym chorób cywilizacyjnych, • promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu, • profilaktyka uzależnień i patologii społecznej, • propagowanie, kultywowanie, upowszechnianie i organizowanie turystyki i krajoznawstwa, • działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, • upowszechnianie i ochrona wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, • działalność na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, • działalność na rzecz upowszechniania i organizowania, utrzymania, nawiązania i zacieśniania współpracy międzypokoleniowej, • podejmowanie działań zmierzających do utrzymania, nawiązania i zacieśniania więzi i kontaktów osobistych między mieszkańcami regionu – szerzenie przyjaźni i współpracy między miastami, regionami, państwami i narodami,

<p>Miasto Ruda Śląska:</p> <p>Rudzki Uniwersytet Trzeciego Wieku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • promocja i organizacja wolontariatu, • działalność na rzecz ekologii i ochrony środowiska naturalnego, • działalność charytatywna, • upowszechnianie wiedzy o Śląsku, a w szczególności o lokalnym dziedzictwie, tradycji i historii, • promowanie miasta Ruda Śląska, • ułatwianie kontaktów z instytucjami takimi jak : służba zdrowia, ośrodki rehabilitacyjne, ośrodki kultury i inne, • działalność na rzecz rozwoju idei gminnych, • zapobieganie cyfrowemu wykluczeniu osób starszych. <p>Obszar działalności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • merytoryczny: <ul style="list-style-type: none"> – pomoc społeczna; – promocja i ochrona zdrowia; – wspieranie osób niepełnoprawnych; – edukacja publiczna; – kultura; – kultura fizyczna i turystyka; – pobudzanie aktywności obywatelskiej; • terytorialny: <ul style="list-style-type: none"> – teren Miasta Ruda Śląska i jego pobliskie miejscowości. <p>Aktualna struktura: siedmiosobowy zarząd składający się z prezesa, wiceprezesa, sekretarza, skarbnika, trzech członków.</p> <p>Aktualnie świadczone usługi społeczne: Zajęcia dla seniorów: wykłady, seminaria, lektoraty językowe, kursy komputerowe, zajęcia sportowo – rekreacyjne (gimnastyka, basen, joga, wycieczki turystyczne, zabawy integracyjne), warsztaty artystyczne. W/w usługi społeczne realizowane są ze środków pochodzących ze składek członkowskich, dotacji z budżetu Miasta, środków z 1,5 % podatku, z dotacji i grantów projektowych.</p> <p>Ocena w/w usług społecznych przez lokalną społeczność: bardzo wysoka.</p> <p>Konieczność modyfikacji w/w usług społecznych: brak takiej konieczności.</p> <p>Aktualnie świadczone działania wspierające: Organizacja wydarzeń kulturalnych (np. Seniorada), wydarzenia i warsztaty, które promują aktywność obywatelską i wzmacniają więzi sąsiedzkie. Seniorzy działają aktywnie jako wolontariusze podczas różnego rodzaju wydarzeń, pomagając w ich obsłudze i koordynacji. Organizują lokalne inicjatywy, np. wystawy prac plastycznych we współpracy z lokalnymi artystami, wernisaże i wystawy prac członków sekcji plastyczne. Chór „Carmina Silesia” reprezentuje Rudzki Uniwersytet Trzeciego Wieku na różnego rodzaju koncertach i przeglądach. W ramach działań samopomocowych seniorzy biorą udział w spotkaniach towarzyskich (gry w karty, taniec, wycieczki), a w ramach sekcji rękodzieła uczą się tworzenia prac manualnych. Corocznie uczestniczą w spotkaniach opłatkowych. W/w działania wspierające realizowane są ze środków pochodzących ze składek członkowskich, dotacji z budżetu Miasta, środków z 1,5 % podatku, z dotacji i grantów projektowych.</p>
--	---

<p>Miasto Ruda Śląska: Rudzki Uniwersytet Trzeciego Wieku</p>	<p>Ocena w/w działań wspierających przez lokalną społeczność: bardzo wysoka.</p> <p>Konieczność modyfikacji w/w działań wspierających: brak takiej konieczności.</p> <p>Sfery partycypacji w obszarze usług społecznych, w których NGO aktualnie współpracuje z JST:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozeznanie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych: proces ustrukturyzowany; • opracowanie diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych: proces ustrukturyzowany; • organizowanie i świadczenie usług społecznych oraz działań wspierających: na bieżąco; • opracowanie standardów jakości usług społecznych oraz ich wdrażanie: planowana współpraca; • budowanie lokalnych partnerstw (nawiązywanie współpracy z JST na rzecz rozwoju i koordynacji usług społecznych): planowana współpraca; • system monitoringu lokalnych usług społecznych (gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji o usługach społecznych): planowana współpraca. <p>Wizerunek NGO u JST: bardzo pozytywny (wizerunek własny RUTW i wizerunek RUTW u JST są spójne) – NGO jest spostrzegana jako responsywna i inicjatywna.</p> <p>Potencjał w zakresie świadczenia usług społecznych i działań wspierających: wysoki.</p> <p>Obszary funkcjonowania w zakresie świadczenia usług społecznych i działań wspierających do uzupełnienia: zaplecze techniczno-materiałowe, wąski zakres źródeł finansowania, uporządkowanie danych obejmujących doświadczenie i referencje.</p> <p>Stopień przygotowania organizacyjnego do współpracy z JST w obszarze usług społecznych / działań wspierających: wysoki (zarówno w ocenie RUTW, jak i w ocenie JST).</p>
<p>Gmina Krzywda: Spółdzielnia Socjalna „Promyk Nadziei”</p>	<p>Cele statutowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie działalności w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej, obejmującej tworzenie miejsc pracy dla osób długotrwale bezrobotnych, osób z niepełnosprawnościami, osób 50+, samotnych rodziców i innych grup defaworyzowanych, • świadczenie usług społecznych, takich jak opiekuńcze, asystenckie i wychowawcze, mających na celu poprawę jakości życia osób starszych, niesamodzielnych i ich rodzin, • wspieranie równości szans na rynku pracy, w tym wyrównywanie szans kobiet poprzez aktywizację zawodową, szkolenia i zatrudnianie w Spółdzielni, • integracja społeczności lokalnej, w tym organizowanie wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych i integracyjnych, • poprawa jakości życia i warunków pracy osób zatrudnionych w Spółdzielni poprzez podnoszenie kompetencji i budowanie stabilności zatrudnienia. <p>Obszar działalności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • merytoryczny: <ul style="list-style-type: none"> – reintegracja zawodowa i społeczna; – pomoc społeczna; – wspieranie osób z niepełnosprawnościami; – przeciwdziałanie bezrobociu;

Gmina
Krzywda:

Spółdzielnia Socjalna
„Promyk Nadziei”

- terytorialny:
  - gmina Krzywda;
  - powiat łukowski;
  - województwo lubelskie.

Aktualna struktura: jednoosobowy zarząd składający się z prezesa.

Spn.s. jest pracodawcą: zatrudnia 8 osób, a z 1 współpracuje na podstawie umowy cywilnoprawnej. Współpracuje z 6 wolontariuszami.

Aktualnie świadczone usługi społeczne:

- usługi opiekuńcze
- usługi asystenckie
- usługi wytchnieniowe
- reintegracja społeczna i zawodowa

W/w usługi społeczne są realizowane ze środków pochodzących z różnych źródeł: środki własne Spółdzielni wypracowane w działalności gospodarczej, dotacje i zlecenia jednostek samorządu terytorialnego, dotacje ministerialne i unijne, odpłatność ponoszona przez klientów indywidualnych i instytucjonalnych, granty i dotacje celowe na rozwój usług społecznych.

Ocena w/w usług społecznych przez lokalną społeczność: bardzo wysoka.

Konieczność modyfikacji w/w usług społecznych: brak takiej konieczności.

Aktualnie świadczone działania wspierające:

- Działania samopomocowe:
  - Organizowanie grup wsparcia dla osób z podobnymi problemami zdrowotnymi, emocjonalnymi lub życiowymi.
  - Tworzenie lokalnych inicjatyw wymiany umiejętności, np. kursy, warsztaty rękodzieła.
  - Udzielanie sobie nawzajem pomocy przy codziennych obowiązkach, np. opiece nad dziećmi, sprzątaniu.
- Działania wolontarystyczne:
  - Udział w akcjach charytatywnych i zbiórkach dla potrzebujących.
  - Organizowanie wydarzeń, warsztatów lub festynów dla społeczności.
  - Praca w lokalnych organizacjach społecznych, NGO, kościołach czy fundacjach.
- Działania sąsiedzkie:
  - Organizowanie spotkań mieszkańców, np. zebrania, grille, festyny.
  - Wspólne sprzątanie okolicy, odmalowywanie wspólnych przestrzeni.
  - Tworzenie grup zakupowych, wymiany narzędzi lub sprzętu.
  - Pomoc w opiece nad dziećmi, starszymi lub osobami niepełnosprawnymi w sąsiedztwie.

W/w działania wspierające finansowane są ze środków projektowych (fundusze UE, programy ministerialne i wojewódzkie), dotacji i zleceń z jednostek samorządu terytorialnego, a także ze środków własnych Spółdzielni wypracowanych w działalności gospodarczej.

Ocena w/w działań wspierających przez lokalną społeczność: bardzo wysoka.

Konieczność modyfikacji w/w działań wspierających: brak takiej konieczności.

<p>Gmina Krzywda:</p> <p>Spółdzielnia Socjalna „Promyk Nadziei”</p>	<p>Sfery partycypacji w obszarze usług społecznych, w których PES aktualnie współpracuje z JST:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozeznanie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych: proces ustrukturyzowany; • opracowanie diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych: proces ustrukturyzowany; • organizowanie i świadczenie usług społecznych oraz działań wspierających: na bieżąco; • opracowanie standardów jakości usług społecznych oraz ich wdrażanie: wyłącznie dla usług społecznych świadczonych przez Spn.s.; • budowanie lokalnych partnerstw (nawiązywanie współpracy z JST na rzecz rozwoju i koordynacji usług społecznych): nieformalnie; • system monitoringu lokalnych usług społecznych (gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji o usługach społecznych): proces ustrukturyzowany. <p>Wizerunek PES u JST: pozytywny (wizerunek własny Spn.s. i wizerunek Spn.s. u JST są spójne) – PES jest spostrzegany jako responsywny, oczekiwana jest jego rola inicjatywna.</p> <p>Potencjał w zakresie świadczenia usług społecznych i działań wspierających: wysoki.</p> <p>Obszary funkcjonowania w zakresie świadczenia usług społecznych i działań wspierających do uzupełnienia: poszerzenie zakresu działalności, zatrudnienie kolejnej kadry, szkolenie kadry, zaplecze techniczno-materiałowe,</p> <p>Stopień przygotowania organizacyjnego do współpracy z JST w obszarze usług społecznych / działań wspierających: wystarczający (zarówno w ocenie Spn.s., jak i w ocenie JST).</p>
<p>Gmina Niedzwica Duża:</p> <p>Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych</p>	<p>Cele statutowe: Działanie na rzecz rozwoju lokalnej społeczności poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie i upowszechnianie kultury, • działalność profilaktyczną związaną z patologiami społecznymi, w tym przeciwdziałanie alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy, • przeciwdziałanie bezrobociu, • poprawę walorów estetycznych, krajobrazowych i turystycznych regionu oraz ich promocję, • pomoc osobom w trudnej sytuacji życiowej, w tym osobom niepełnosprawnym, wyrównywanie ich szans, • przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, • aktywizację zawodową młodzieży, bezrobotnych i osób niepełnosprawnych, • działania wspierające budowanie więzi międzypokoleniowych w społeczeństwie, • promocję i organizację wolontariatu. <p>Obszar działalności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • merytoryczny: <ul style="list-style-type: none"> – kultura, – edukacja – integracja społeczna, – wsparcie osób w trudnej sytuacji życiowej, – aktywność obywatelska, – rozwój lokalny, – pomoc społeczna;

<p>Gmina Niedrzwica Duża: Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • terytorialny: <ul style="list-style-type: none"> – gmina Niedrzwica Duża, – powiat lubelski, – województwo lubelskie. <p>Aktualna struktura: trzyosobowy zarząd składający się z prezesa, sekretarza, skarbnika.</p> <p>Aktualnie świadczone usługi społeczne: SWIS nie świadczy usług społecznych.</p> <p>Ocena w/w usług społecznych przez lokalną społeczność: nie dotyczy.</p> <p>Konieczność modyfikacji w/w usług społecznych: nie dotyczy.</p> <p>Aktualnie świadczone działania wspierające: Działania o charakterze wolontarystycznym, samopomocowym i obywatelskim skierowane do mieszkańców: zbiórki na rzecz mieszkańców, wsparcie obywateli Ukrainy, współpraca z grupami seniorów i organizacja czasu wolnego. W/w działania wspierające są realizowane ze środków pochodzących z Funduszy Europejskich, budżetu Gminy Niedrzwica Duża.</p> <p>Ocena w/w działań wspierających przez lokalną społeczność: wysoka.</p> <p>Konieczność modyfikacji w/w działań wspierających: brak takiej konieczności.</p> <p>Sfery partycypacji w obszarze usług społecznych, w których NGO aktualnie współpracuje z JST:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozeznanie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych: nie współpracuje; • opracowanie diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych: nie współpracuje; • organizowanie i świadczenie usług społecznych oraz działań wspierających: na bieżąco; • opracowanie standardów jakości usług społecznych oraz ich wdrażanie: nie współpracuje; • budowanie lokalnych partnerstw (nawiązywanie współpracy z JST na rzecz rozwoju i koordynacji usług społecznych): nie współpracuje; • system monitoringu lokalnych usług społecznych (gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji o usługach społecznych): nie współpracuje. <p>Wizerunek NGO u JST: pozytywny (wizerunek własny SWIS i wizerunek SWIS u JST są spójne) – NGO jest spostrzegana jako inicjatywna.</p> <p>Potencjał w zakresie świadczenia usług społecznych i działań wspierających: do rozwinięcia.</p> <p>Obszary funkcjonowania w zakresie świadczenia usług społecznych i działań wspierających do uzupełnienia: poszerzenie zakresu działalności o usługi społeczne, szkolenie kadry.</p>
---	---

<p>Gmina Niedzwica Duża: Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych</p>	<p>Stopień przygotowania organizacyjnego do współpracy z JST w obszarze usług społecznych / działań wspierających: zbyt niski – ro rozwinięcia (zarówno w ocenie SWIS, jak i w ocenie JST).</p>
<p>Miasto Tomaszów Lubelski: Stowarzyszenie LTM – Lubię To Miasto</p>	<p>Cele statutowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju: społecznego i kulturalnego na terenie Miasta Tomaszów Lubelski oraz całej Rzeczypospolitej Polskiej. • Organizacja i wspomaganie wypoczynku dzieci. • Działalność dydaktyczna, wychowawcza i opiekuńcza. • Ochrona i promocja zdrowia. • Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu. • Upowszechnianie kultury, sztuki i ochrony dóbr kultury i tradycji. • Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych. • Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym. <p>Obszar działalności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • merytoryczny: <ul style="list-style-type: none"> – polityka prorodzinna, – wspieranie rodziny, – promocja i ochrona zdrowia, – wspieranie osób niepełnosprawnych, – edukacja publiczna, – kultura, – kultura fizyczna i turystyka, – pobudzanie aktywności obywatelskiej; • terytorialny: <ul style="list-style-type: none"> – Miasto Tomaszów Lubelski, – Rzeczpospolita Polska. <p>Aktualna struktura: trzyosobowy zarząd składający się z prezesa, sekretarza i skarbnika.</p> <p>Aktualnie świadczone usługi społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie dla rodzin: wsparcie asystentów rodziny, mentora ds. rozwoju dzieci i młodzieży oraz lidera procesu edukacyjnego. • Warsztaty dla rodziców, dla rodzin, dla dzieci i młodzieży. • Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin. • Usługi opiekuńcze i specjalistyczne dla rodzin. • Wsparcie kobiet: warsztaty i spotkania edukacyjne, wsparcie psychologiczne, grupa wsparcia. • Zajęcia pływackie dla dzieci. <p>W/w usługi społeczne są realizowane ze środków Funduszy Europejskich z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030, Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów (Minister Sportu i Turystyki), budżetu własnego samorządu.</p> <p>Ocena w/w usług społecznych przez lokalną społeczność: wysoka.</p> <p>Konieczność modyfikacji w/w usług społecznych: brak takiej konieczności.</p>

<p style="text-align: center;">Miasto Tomaszów Lubelski:</p> <p style="text-align: center;">Stowarzyszenie LTM – Lubię To Miasto</p>	<p>Aktualnie świadczone działania wspierające: Działania oparte na wolontariacie i samopomocy świadczone na rzecz kobiet, np. warsztaty, integracja. W/w działania wspierające są realizowane ze środków Funduszy Europejskich z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030, budżetu własnego samorządu, wpłat osób indywidualnych.</p> <p>Ocena w/w działań wspierających przez lokalną społeczność: wysoka.</p> <p>Konieczność modyfikacji w/w działań wspierających: brak takiej konieczności.</p> <p>Sfery partycypacji w obszarze usług społecznych, w których NGO aktualnie współpracuje z JST:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozeznanie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych: proces jest ustrukturyzowany; • opracowanie diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych: proces jest ustrukturyzowany; • organizowanie i świadczenie usług społecznych oraz działań wspierających: na bieżąco; • opracowanie standardów jakości usług społecznych oraz ich wdrażanie: proces jest ustrukturyzowany; • budowanie lokalnych partnerstw (nawiązywanie współpracy z JST na rzecz rozwoju i koordynacji usług społecznych): formalne; • system monitoringu lokalnych usług społecznych (gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji o usługach społecznych: planowana współpraca. <p>Wizerunek NGO u JST: pozytywny (wizerunek własny LTM i wizerunek LTM u JST są spójne) – NGO jest spostrzegana jako responsywna i inicjatywna.</p> <p>Potencjał w zakresie świadczenia usług społecznych i działań wspierających: wysoki.</p> <p>Obszary funkcjonowania w zakresie świadczenia usług społecznych i działań wspierających do uzupełnienia: brak takiej konieczności.</p> <p>Stopień przygotowania organizacyjnego do współpracy z JST w obszarze usług społecznych / działań wspierających: wysoki (zarówno w ocenie LTM, jak i w ocenie JST).</p>
--	--

Komentarz koordynatora merytorycznego testu

W większości lokalizacji testowych w teście procedur partycypacji NGO/PES w lokalnych programach usług społecznych wzięły udział organizacje pozarządowe: trzy stowarzyszenia i jedna fundacja. Natomiast w dwóch lokalizacjach – podmiot powszechnie uważany za najbardziej charakterystyczny dla ekonomii społecznej: spółdzielnia socjalna (co istotne: obie w/w spółdzielnie socjalne zostały współzałożone przez podmioty prawne, w tym co najmniej jednym z nich jest gmina – co zwiększa szanse PES na stabilną pozycję na lokalnym rynku usług).

Fundacja F.O.S.A. (lokalizacja testowa: gmina miejsko – wiejska) ma długoletnie doświadczenie w świadczeniu usług społecznych oraz działań wspierających (na rzecz osób z tzw. grup problemowych – określanych poprzez kryterium deficytu), a także pozycję w lokalnym systemie podmiotowym ugruntowaną jako wiarygodny partner. Jest zarządzana przez niewielki liczebnie zarząd. Jest pracodawcą.

Spółdzielnia Socjalna „Pomocna Dłoń” (lokalizacja testowa: gmina wiejska) ma krótkie, lecz szerokie i intensywne doświadczenie w świadczeniu usług społecznych oraz działań wspierających (przede wszystkim na rzecz osób z tzw. grup problemowych – określanych poprzez kryterium deficytu), a także pozycję w lokalnym systemie podmiotowym ugruntowaną jako wiarygodny partner. Jest zarządzana przez niewielki liczebnie zarząd. Jest pracodawcą.

Rudzki Uniwersytet Trzeciego Wieku (lokalizacja testowa: miasto na prawach powiatu) ma długoletnie doświadczenie w świadczeniu usług społecznych oraz działań wspierających (na rzecz osób z tzw. grup rozwojowych – określanych poprzez kryterium potrzeby [głównie z obszaru samorozwoju]), a także pozycję w lokalnym systemie podmiotowym ugruntowaną jako wiarygodny partner. Jest zarządzana przez duży liczebnie zarząd. Nie jest pracodawcą.

Spółdzielnia Socjalna „Promyk Nadziei” (lokalizacja testowa: gmina wiejska) ma dość długie doświadczenie w realizacji usług społecznych (na rzecz osób z tzw. grup problemowych – określanych poprzez kryterium deficytu) i działań wspierających (na rzecz osób z tzw. grup problemowych – określanych poprzez kryterium deficytu, oraz w mniejszym stopniu na rzecz osób z tzw. grup rozwojowych – określanych poprzez kryterium potrzeby [głównie z obszaru samorozwoju]), a także pozycję w lokalnym systemie podmiotowym ugruntowaną jako wiarygodny partner. Jest zarządzana przez tylko jednoosobowy zarząd. Jest pracodawcą.

Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych (lokalizacja testowa: gmina wiejska) ma długoletnie doświadczenie w świadczeniu działań wspierających (przede wszystkim na rzecz osób z tzw. grup rozwojowych – określanych poprzez kryterium potrzeby [głównie z obszaru samorozwoju], oraz w mniejszym stopniu na rzecz osób z tzw. grup problemowych – określanych poprzez kryterium deficytu), a także pozycję w lokalnym systemie podmiotowym ugruntowaną jako organizacja z dużym potencjałem. Jest zarządzana przez niewielki liczebnie zarząd. Nie jest pracodawcą.

Stowarzyszenie LTM -Lubię To Miasto (lokalizacja testowa: gmina miejska) ma dość długie doświadczenie w świadczeniu usług społecznych i działań wspierających (przede wszystkim na rzecz osób z tzw. grup rozwojowych – określanych poprzez kryterium potrzeby [głównie z obszaru samorozwoju], oraz w mniejszym stopniu na rzecz osób z tzw. grup problemowych – określanych poprzez kryterium deficytu), a także pozycję w lokalnym systemie podmiotowym ugruntowaną jako wiarygodny partner. Jest zarządzana przez niewielki liczebnie zarząd. Nie jest pracodawcą.

3. Modyfikacja partycypacji: Nowe specjalności w strukturze organizacyjnej NGO/PES

Rozwiązania zastosowane przez NGO/PES biorące udział w teście
w zakresie wprowadzenia nowych specjalności:
manager ds. usług społecznych, researcher ds. lokalnych potrzeb

Gmina Aleksandrów Łódzki: Fundacja Osób Społecznie Aktywnych – F.O.S.A.	
manager ds. usług społecznych	researcher ds. lokalnych potrzeb
<p>Fundacja F.O.S.A. <u>nie planuje wprowadzenia</u> w swojej strukturze organizacyjnej nowej specjalności: managera ds. usług społecznych.</p> <p>Funkcję tej specjalności <u>nieformalnie pełnią</u> członkowie zarządu Fundacji.</p> <p><u>Kryteria wyboru w/w osób:</u> brak.</p> <p><u>Samodzielność i decyzyjność osób pełniących funkcję managera ds. usług społecznych:</u> posiadają.</p> <p><u>Zadania osób pełniących funkcję managera ds. usług społecznych:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – koordynowanie działań związanych z usługami społecznymi w ofercie Fundacji; – nadzorowanie procesu wdrażania zmian w ofercie usług społecznych Fundacji; – przekazywanie JST informacji i wniosków z procesu rozpoznania potrzeb części lokalnej społeczności będącej odbiorcami usług Fundacji. <p><u>Schemat relacji osób pełniących funkcję managera ds. usług społecznych z przedstawicielami lokalnych podmiotów:</u> kontakty bezpośrednie z przedstawicielami JST.</p>	<p>Fundacja F.O.S.A. <u>nie planuje wprowadzenia</u> w swojej strukturze organizacyjnej nowej specjalności: researchera ds. lokalnych potrzeb.</p> <p>Funkcję tej specjalności <u>nieformalnie pełnią:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – pracownicy socjalni zatrudnieni w prowadzonym przez Fundację domu pomocy społecznej, – kierownik warsztatu terapii zajęciowej prowadzonego przez Fundację. <p><u>Kryteria wyboru w/w osób:</u> brak.</p> <p><u>Samodzielność i decyzyjność osób pełniących funkcję researchera ds. lokalnych potrzeb:</u> nie posiadają.</p> <p><u>Zadania osób pełniących funkcję researchera ds. lokalnych potrzeb:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – pozyskiwanie informacji o potrzebach osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin od odbiorców usług w ofercie Fundacji; – przekazywanie w/w informacji członkom zarządu Fundacji. <p><u>Schemat relacji osób pełniących funkcję researchera ds. lokalnych potrzeb z przedstawicielami lokalnych podmiotów:</u> brak.</p>
<p><u>Planowana współpraca osób pełniących funkcję managera ds. usług społecznych z osobami pełniącymi funkcję researcherem ds. lokalnych potrzeb:</u> osoby pełniące funkcję researchera ds. lokalnych potrzeb przekazują pozyskane informacje oraz wypracowane z nich wnioski osobom pełniącym funkcję managera ds. usług społecznych, a te dokonują ich analizy i na tej podstawie podejmują decyzje dotyczące dostosowania oferty usług Fundacji do aktualnych potrzeb beneficjentów Fundacji.</p>	

**Gmina Redzikowo:
Spółdzielnia Socjalna „Pomocna dłoń”**

manager ds. usług społecznych	researcher ds. lokalnych potrzeb
<p>Spółdzielnia Socjalna „Pomocna dłoń” <u>wprowadziła</u> w swojej strukturze specjalność: manager ds. usług społecznych.</p> <p>Funkcję managera ds. usług społecznych <u>pełni jedna osoba</u>: prezes zarządu Spn.s., jednocześnie zatrudniona w Spn.s. jako koordynator ds. projektów (jedna osoba ze względu na niedużą wielkość samej Spn.s.).</p> <p><u>Kryteria wyboru w/w osoby</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wiedza z zakresu pomocy społecznej, – doświadczenie w pomocy społecznej, – kompetencje miękkie (otwartość na nowe doświadczenia, sumienność, empatia, zdolność słuchania, zdolność argumentowania, umiejętność nawiązywania kontaktów, komunikatywność, kreatywność, elastyczność). <p><u>Samodzielność i decyzyjność osoby pełniącej funkcję managera ds. usług społecznych</u>: posiada.</p> <p><u>Zadania managera ds. usług społecznych</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prezentacja aktualnej oferty Spn.s. w zakresie usług społecznych / działań wspierających w lokalnym środowisku instytucjonalnym, a także gotowości do przyjmowania zadań zleconych; – przedkładanie lokalnym instytucjom zarządzającym i koordynującym usługi społeczne informacji z wyników prac researchera ds. lokalnych potrzeb, zawierających sygnały grup społecznych o prośbach uruchomienia określonych usług lub działań wspierających; – koordynowanie w ramach Spn.s. zasad dostępności do usług i preferowanie rozszerzania ich powszechności z sukcesywnym odchodzeniem od kryterium „dochodowości” na rzecz takich, jak: wiek, stan zdrowia, stopień niepełnosprawności itp.; – udział w lokalnych konsultacjach oraz zgłaszanie w imieniu określonych grup mieszkańców wniosków w trakcie etapów opracowywania diagnozy lokalnych potrzeb; – poszukiwanie informacji o działaniach innych organizacji spoza własnego terytorium, sposobach partycypacji w systemie zaspokajania potrzeb na usługi i uruchamiania innowacyjnych technik współpracy; – utrzymywanie kontaktów i relacji partnerskich z organizacjami z regionu / kraju o podobnym profilu działalności. 	<p>Spółdzielnia Socjalna „Pomocna dłoń” <u>wprowadziła</u> w swojej strukturze specjalność: researcher ds. lokalnych potrzeb.</p> <p>Funkcję researchera ds. lokalnych potrzeb <u>pełni jedna osoba</u>: członek zarządu Spn.s., jednocześnie zatrudniona w Spn.s. jako koordynator ds. usług (jedna osoba ze względu na niedużą wielkość samej Spn.s.).</p> <p><u>Kryteria wyboru w/w osoby</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – doświadczenie (bezpośredni kontakt z mieszkańcami i pracownikami w ramach wykonywanych zadań służbowych), – wiedza, – umiejętności społeczne (umiejętność aktywnego słuchania, asertywność, empatia, radzenie sobie z konfliktami). <p><u>Samodzielność i decyzyjność osoby pełniącej funkcję researchera ds. lokalnych potrzeb</u>: nie posiada.</p> <p><u>Zadania researchera ds. lokalnych potrzeb</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opracowywanie strategii poszukiwania informacji i danych z lokalnego środowiska o potrzebach uruchamiania określonych rodzajów usług; – organizowanie lokalnych testów użyteczności i przydatności funkcjonujących programów usług społecznych; – sporządzanie wewnętrznych raportów i analiz obejmujących zwrotne informacje od lokalnej społeczności; – poszukiwanie informacji o działaniach innych organizacji spoza własnego terytorium, sposobach partycypacji w systemie zaspokajania potrzeb na usługi i uruchamiania innowacyjnych technik współpracy; – utrzymywanie kontaktów i relacji partnerskich z organizacjami z regionu / kraju o podobnym profilu działalności. <p><u>Schemat relacji researchera ds. lokalnych potrzeb z przedstawicielami lokalnych podmiotów</u>: wymiana informacji w ramach własnych struktur, informacje przekazywane za pośrednictwem managera ds. usług społecznych oraz kontakt bezpośredni z pracownikami socjalnymi i koordynatorami usług społecznych w CUS.</p>

<p><u>Schemat relacji managera ds. usług społecznych z przedstawicielami lokalnych podmiotów</u>: bezpośrednie kontakty z pracownikami CUS (instytucji odpowiedzialnej za lokalny system zarządzania, koordynowania i organizowania usług społecznych dla mieszkańców gminy Redzikowo): dyrektorem i zastępcą dyrektora, organizatorem usług społecznych, organizatorem społeczności lokalnych, koordynatorami usług społecznych, pracownikami socjalnymi.</p>	
<p><u>Planowana współpraca managera ds. usług społecznych z researcherem ds. lokalnych potrzeb</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omawianie rozpoznania i monitoringu potrzeb lokalnej społeczności, wybór narzędzi do pozyskania informacji w zależności od możliwości. - Ocena i analiza pozyskanych informacji. - Omówienie wyników. 	

Miasto Ruda Śląska: Rudzki Uniwersytet Trzeciego Wieku	
manager ds. usług społecznych	researcher ds. lokalnych potrzeb
<p>Rudzki Uniwersytet Trzeciego Wieku nie wprowadził w swojej strukturze nowej specjalności: managera ds. usług społecznych (pomimo uznania jego użyteczności i pomimo podejmowania przez NGO działań w kierunku rozwoju organizacji).</p> <p>Według NGO pełnienie nowej specjalności: manager ds. usług społecznych mogłoby zostać powierzone kilku członkom organizacji wybranym ze względu na ich merytoryczną samodzielność, a osoby pełniące tę funkcję otrzymałyby upoważnienie do występowania w imieniu zarządu.</p> <p>Według NGO osoby pełniące funkcję managera ds. usług społecznych mogłyby wykonywać następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział w konsultacjach lokalnych; - zgłaszanie w imieniu określonych grup społecznych wniosków w trakcie etapów opracowywania potrzeb i potencjału wspólnoty, programów usług społecznych, rodzajów potrzebnych działań wspierających jako uzupełnienie lokalnego katalogu usług społecznych. <p>Według NGO osoby pełniące funkcję managera ds. usług społecznych kontaktowałyby się bezpośrednio z pracownikami CUS.</p>	<p>Rudzki Uniwersytet Trzeciego Wieku nie wprowadził w swojej strukturze nowej specjalności: researchera ds. lokalnych potrzeb (pomimo uznania jego użyteczności i pomimo podejmowania przez NGO działań w kierunku rozwoju organizacji).</p> <p>Według NGO pełnienie nowej specjalności: researcher ds. lokalnych potrzeb mogłoby zostać powierzone kilku członkom organizacji wybranym ze względu na ich merytoryczną samodzielność oraz kreatywność, wnikliwość, wytrwałość w zdobywaniu informacji, umiejętność doboru kluczowych słów i formułowania pytań, a osoby pełniące tę funkcję otrzymałyby upoważnienie do występowania w imieniu zarządu.</p> <p>Według NGO osoby pełniące funkcję researchera ds. lokalnych potrzeb mogłyby wykonywać następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozyskiwanie informacji (opinii, wniosków i próśb) uzyskiwanych w wyniku bezpośrednich kontaktów z mieszkańcami; - przetwarzanie w/w informacji. <p>NGO nie określiła przewidywanego schematu kontaktów osób pełniących funkcję researchera ds. lokalnych potrzeb z przedstawicielami lokalnych podmiotów.</p>

Planowana współpraca managera ds. usług społecznych z researcherem ds. lokalnych potrzeb:

Według NGO informowanie przez managera ds. usług społecznych o oferowanych usługach, działaniach i inicjatywach powinno znajdować odzwierciedlenie w badaniach jakości, dostępności i celowości oferowania usług społecznych zleconych przez CUS w Rudzie Śląskiej lub inny podmiot zlecający. Ostatecznie raporty zarówno managerów ds. usług społecznych, jak i researcherów ds. lokalnych potrzeb powinny trafiać pod obrady organów RUTW celem potwierdzenia zasadności dalszego uczestniczenia w badanych projektach.

Gmina Krzywdza: Spółdzielnia Socjalna „Promyk Nadziei”	
manager ds. usług społecznych	researcher ds. lokalnych potrzeb
<p>Spółdzielnia Socjalna „Promyk Nadziei” <u>nie planuje wprowadzenia</u> w swojej strukturze organizacyjnej nowej specjalności: managera ds. usług społecznych.</p> <p>Funkcję tej specjalności <u>nieformalnie pełni</u> prezes zarządu Spn.s., jednocześnie zatrudniony w Spn.s. jako pracownik administracyjno-biuroowy (jedna osoba ze względu na niedużą wielkość samej Spn.s.).</p> <p><u>Kryteria wyboru w/w osoby:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – decyzyjność w Spn.s., – komunikatywność, – kreatywność, – orientacja bieżącej sytuacji Spn.s., – orientacja na rynku usług. <p><u>Samodzielność i decyzyjność osoby pełniącej funkcję managera ds. usług społecznych:</u> posiada.</p> <p><u>Zadania managera ds. usług społecznych:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – analiza oferty usług społecznych w obrębie działalności Spn.s., – składanie ofert realizacji zadań publicznych, – zawieranie umów, – realizacja usług społecznych zleconych przez Centrum Usług Społecznych. <p><u>Schemat relacji managera ds. usług społecznych z przedstawicielami lokalnych podmiotów:</u> kontakty bezpośrednie z dyrektorem Centrum Usług Społecznych, dyrektorem Gminnej Biblioteki Publicznej, kierownikiem Środowiskowego Domu Samopomocy.</p>	<p>Spółdzielnia Socjalna „Promyk Nadziei” <u>nie planuje wprowadzenia</u> w swojej strukturze organizacyjnej nowej specjalności: researchera ds. lokalnych potrzeb.</p> <p>Funkcję tej specjalności <u>nieformalnie pełni</u> prezes zarządu Spn.s., jednocześnie zatrudniony w Spn.s. jako pracownik administracyjno-biuroowy (jedna osoba ze względu na niedużą wielkość samej Spn.s.).</p> <p><u>Kryteria wyboru w/w osoby:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – kreatywność, – komunikatywność, – umiejętność korzystania ze źródeł informacji, – umiejętność poruszania się po branży cateringowej i usług opiekuńczych. <p><u>Samodzielność i decyzyjność osoby pełniącej funkcję researchera ds. lokalnych potrzeb:</u> posiada.</p> <p><u>Zadania researchera ds. lokalnych potrzeb:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – poszukiwanie informacji w zakresie:<ul style="list-style-type: none"> ✓ zapotrzebowania mieszkańców gminy na usługi społeczne, ✓ oferty dostępnych na rynku usług społecznych, ✓ pozyskiwania środków finansowych na realizację usług społecznych. <p><u>Schemat relacji researchera ds. lokalnych potrzeb z przedstawicielami lokalnych podmiotów:</u> kontakty bezpośrednie z lokalnymi podmiotami: Centrum Usług Społecznych (Organizator Społeczności Lokalnej, Dyrektor), Gminną Biblioteką Publiczną (Dyrektor),</p>

	Środowiskowym Domem Samopomocy: (Kierownik) w zakresie potrzeb mieszkańców na usługi społeczne, zwiększenia dostępności usług dla mieszkańców oraz efektywności tych usług.
<p><u>Planowana współpraca managera ds. usług społecznych z researcherem ds. lokalnych potrzeb:</u> Manager ds. usług społecznych dokona analizy statutowych działań organizacji, które odpowiadają ustawowemu katalogowi usług społecznych, przeanalizuje zasoby kadrowe organizacji. Researcher ds. lokalnych potrzeb dokona diagnozy potrzeb terytorium dotyczących usług społecznych i możliwości pozyskania specjalistów/pracowników do wykonywania określonych usług. Obie role uzupełniają się – jedna odpowiada za zarządzanie i realizację usług, druga za diagnozowanie potrzeb społeczności. Researcher ds. lokalnych potrzeb przeprowadza badania społeczne (wywiady, analizy danych statystycznych), identyfikując realne potrzeby mieszkańców, dostarcza rekomendacje oparte na dowodach. Manager ds. usług społecznych wykorzystuje wyniki tych badań do dostosowywania oferty usług społecznych do aktualnych wyzwań i oczekiwań społeczności, planowania budżetu, tworzenia harmonogramu.</p>	

Gmina Niedzwica Duża: Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych	
manager ds. usług społecznych	researcher ds. lokalnych potrzeb
<p>Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych <u>wprowadziło</u> w swojej strukturze specjalność: manager ds. usług społecznych.</p> <p>Funkcję managera ds. usług społecznych <u>pełni jeden członek zarządu Stowarzyszenia (sekretarz)</u> – ze względu na małą liczbę członków zarządu oraz na to, że współpraca z jedną osobą jest łatwiejsza i prostsza, eliminuje zjawisko rozproszonej odpowiedzialności za powierzone zadania.</p> <p><u>Kryteria wyboru w/w osoby:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – dyspozycyjność; – wysoce rozwinięte umiejętności interpersonalne (komunikatywność, empatia, aktywne słuchanie, budowanie relacji i negocjacje); – bardzo dobra znajomość terenu objętego testowaniem MAP. <p><u>Samodzielność i decyzyjność osoby pełniącej funkcję managera ds. usług społecznych:</u> nie posiada, swoje działania uzgadnia z pozostałymi członkami zarządu Stowarzyszenia.</p>	<p>Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych <u>wprowadziło</u> w swojej strukturze specjalność: researcher ds. lokalnych potrzeb.</p> <p>Funkcję researchera ds. lokalnych potrzeb <u>pełni jeden członek zarządu Stowarzyszenia (prezes)</u> – ze względu na małą liczbę członków zarządu oraz na to, że współpraca z jedną osobą jest łatwiejsza i prostsza, eliminuje zjawisko rozproszonej odpowiedzialności za powierzone zadania.</p> <p><u>Kryteria wyboru w/w osoby:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – wiedza w obszarze ekonomii społecznej; – komunikatywność; – zdolność obserwacji; – analityczne myślenie; – dobra znajomość narzędzi informatycznych oraz podstawowych technik opracowywania i wykorzystywania kwestionariuszy ankiet i przeprowadzania wywiadów. <p><u>Samodzielność i decyzyjność osoby pełniącej funkcję researchera ds. lokalnych potrzeb:</u> nie posiada, swoje działania uzgadnia z pozostałymi członkami zarządu Stowarzyszenia.</p>

<p><u>Zadania managera ds. usług społecznych:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – współpraca z OPS: przedstawienie aktualnej oferty NGO, gotowości NGO do przyjmowania zadań zleconych; – przekładanie OPS informacji o działaniach researchera ds. lokalnych potrzeb zawierających sygnały grup społecznych; – koordynowanie w ramach dostępności do usług i preferowanie rozszerzenia zasad ich powszechności; – inicjowanie w lokalnych środowiskach społecznych akcji zachęcających do korzystania z propozycji usług społecznych lub samoorganizowania działań wspierających; – udział w lokalnych konsultacjach oraz zgłaszanie wniosków imieniu określonych grup mieszkańców. <p><u>Schemat relacji managera ds. usług społecznych z przedstawicielami lokalnych podmiotów:</u> kontakty bezpośrednie z pracownikami poszczególnych instytucji (OPS i pracownikami wydziału pomocy środowiskowej: pracownikami socjalnymi, asystentem rodziny; oraz wydziału świadczeń rodzinnych, a także z pracownikami jednostek organizacyjnych z obszaru kultury, edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).</p>	<p><u>Zadania researchera ds. lokalnych potrzeb:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – nawiązywanie bezpośrednich kontaktów z członkami lokalnych społeczności; – pozyskiwanie i przetwarzanie informacji uzyskiwanych w wyniku kontaktów z członkami lokalnych społeczności; – gromadzenie i przetwarzanie opinii, wniosków i próśb mieszkańców, które pojawiają się m. in. na internetowych portalach społecznościowych; – współpraca z managerem ds. usług społecznych, przekazywanie uzyskanych informacji; – pozyskiwanie informacji o organizacjach w kraju zajmujących się realizacją usług społecznych oraz utrzymanie relacji z tymi organizacjami i wymiana doświadczeń, w tym szczególnie o stosowaniu zasad powszechności dostępu i minimalizowania selektywności wsparcia i pomocy. <p><u>Schemat relacji researchera ds. lokalnych potrzeb z przedstawicielami lokalnych podmiotów:</u> relacje instytucjonalno – spersonalizowane, to jest kontakty bezpośrednie z pracownikami Ośrodka Pomocy Społecznej / Centrum Usług Społecznych.</p>
<p><u>Planowana współpraca managera ds. usług społecznych z researcherem ds. lokalnych potrzeb:</u> Researcher ds. lokalnych potrzeb, przekłada wyniki swojej aktywności w lokalnym środowisku managerowi ds. usług społecznych. Razem analizują potrzeby lokalnej społeczności. Ustalają priorytet poszczególnych wniosków i zgłoszeń. Manager ds. usług społecznych, na podstawie ustalonego harmonogramu działań, sporządza raport, który obrazuje stan zapotrzebowania na poszczególne usługi społeczne. Następnie przekazuje go do OPS.</p>	

<p style="text-align: center;">Miasto Tomaszów Lubelski: Stowarzyszenie LTM – Lubię To Miasto</p>	
<p style="text-align: center;">manager ds. usług społecznych</p>	<p style="text-align: center;">researcher ds. lokalnych potrzeb</p>
<p>Stowarzyszenie LTM – Lubię To Miasto <u>nie planuje wprowadzenia</u> w swojej strukturze organizacyjnej nowej specjalności: managera ds. usług społecznych.</p> <p>Funkcję tej specjalności <u>nieformalnie pełni</u> prezes zarządu Stowarzyszenia.</p> <p><u>Kryteria wyboru w/w osoby:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – wiedza z zakresu lokalnej polityki społecznej, – rozeznanie lokalnego rynku usług społecznych. 	<p>Stowarzyszenie LTM – Lubię To Miasto <u>nie planuje wprowadzenia</u> w swojej strukturze organizacyjnej nowej specjalności: researchera ds. lokalnych potrzeb.</p> <p>Funkcję researchera ds. lokalnych potrzeb <u>pełni kilka osób (członkowie zarządu Stowarzyszenia oraz inni członkowie Stowarzyszenia)</u> – ze względu na posiadaną wiedzę i doświadczenie.</p> <p><u>Kryteria wyboru w/w osób:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – posiadanie możliwości pozyskiwania informacji dotyczących zapotrzebowania na realizację

<p><u>Samodzielność i decyzyjność osoby pełniącej funkcję menedżera ds. usług społecznych</u>: posiada.</p> <p><u>Zadania menedżera ds. usług społecznych</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentacja aktualnej oferty Stowarzyszenia w zakresie usług społecznych i działań wspierających w lokalnym środowisku instytucjonalnym; - prezentacja potrzeb w zakresie usług społecznych; - promocja usług społecznych i działań wspierających w lokalnym środowisku; - nawiązywanie i utrzymywanie współpracy z kluczowymi lokalnymi interesariuszami (jednostki samorządu terytorialnego, inne NGO, instytucje publiczne, lokalni przedsiębiorcy) w celu komplementarnego tworzenia i realizacji usług; - udział w lokalnych konsultacjach dokumentów strategicznych dotyczących obszaru realizacji usług społecznych i działań wspierających. <p><u>Schemat relacji menedżera ds. usług społecznych z przedstawicielami lokalnych podmiotów</u>: kontakty bezpośrednie z osobami decyzyjnymi i kluczowymi podmiotami lokalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Urzędem Miasta (Burmistrz/Zastępca Burmistrza, Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych, inni kluczowi pracownicy UM): reprezentowanie potrzeb mieszkańców i beneficjentów na najwyższym szczeblu decyzyjnym, udział w konsultacjach strategicznych (np. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, aktualizacja Strategii, LPDI); - Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej (Dyrektor, Kierownik Działu Pomocy Społecznej): analiza i negocjowanie warunków współpracy i zlecenia zadań (szczególnie w kontekście powstania na terytorium testu CUS), prezentacja oferty Stowarzyszenia jako potencjalnego realizatora usług; - instytucjami publicznymi / niepublicznymi (Dyrektorzy/Kierownicy jednostek): inicjowanie i utrzymywanie współpracy z kluczowymi lokalnymi interesariuszami (przedsiębiorcami), identyfikacja luk w usługach oferowanych przez te jednostki i proponowanie uzupełnienia działań ze strony Stowarzyszenia; - organizacjami pozarządowymi (prezesa / osoby decyzyjne, Koordynatorzy Lokalnych Partnerstw): budowanie koalicji, koordynacji działań w celu realizacji usług oraz wspólnego lobbowania na rzecz zwiększenia finansowania/zakresu usług społecznych. 	<p>określonych usług w wyniku bezpośrednich kontaktów z określonymi grupami mieszkańców.</p> <p><u>Samodzielność i decyzyjność osoby pełniącej funkcję researchera ds. lokalnych potrzeb</u>: członkowie zarządu posiadają, inni członkowie Stowarzyszenia nie posiadają.</p> <p><u>Zadania researchera ds. lokalnych potrzeb</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzanie szczegółowej diagnozy potrzeb społecznych i problemów specyficznych dla mieszkańców miasta; - opracowanie propozycji nowych usług społecznych lub modyfikacji istniejących, ściśle odpowiadających zidentyfikowanym, rzeczywistym potrzebom lokalnej społeczności; - poszukiwanie i aplikowanie o środki finansowe (granty, dotacje, fundusze europejskie i krajowe, środki prywatne) na realizację i rozwój usług społecznych. <p><u>Schemat relacji researchera ds. lokalnych potrzeb z przedstawicielami lokalnych podmiotów</u>: kontakty bezpośrednie z przedstawicielami/pracownikami poszczególnych JST, NGO, itp., w tym działających w obszarze realizacji usług społecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Urzędu Miasta (poszczególni pracownicy wydziałów): pozyskanie danych statystycznych i oficjalnych dokumentów planistycznych w celu analizy lokalnego rynku usług społecznych i tendencji rozwojowych, identyfikacja usług społecznych i luk w usługach oferowanych przez te jednostki, pozyskiwanie środków na realizację usług społecznych; - Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (Kierownicy Działów, pracownicy socjalni): pozyskiwanie i analiza danych statystycznych MOPS oraz pozyskiwanie opinii na temat luk i barier w istniejącym systemie wsparcia, trendach problemów społecznych; - instytucji publicznych /niepublicznych (Dyrektorzy/Kierownicy): identyfikacja usług społecznych i możliwości ich świadczenia, identyfikacja zasobów, informacje o lokalnym rynku świadczeniodawców usług; - organizacji pozarządowych (prezesa / osoby decyzyjne): identyfikacja usług społecznych i możliwości ich świadczenia, identyfikacja zasobów i programów aktywizacji zawodowej, możliwości świadczenia usług przez PES, ocena potencjału współpracy i uzupełniania oferty.
<p><u>Planowana współpraca menedżera ds. usług społecznych z researcherem ds. lokalnych potrzeb</u>: Współpraca menedżera ds. usług społecznych i researchera ds. lokalnych potrzeb będzie ściśle zintegrowana i będzie przebiegać w cyklu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnoza zapotrzebowania i zasobów dokonana przez researchera ds. lokalnych potrzeb: zostanie dokonana diagnoza zapotrzebowania na usługi społeczne oraz mapowanie zasobów lokalnych (społecznych, instytucjonalnych, innych NGO), które mogłyby być wykorzystane do świadczenia lub współtworzenia usług / działań wspierających. 	

2. Analiza i planowanie usług społecznych dokonane przez managera ds. usług społecznych: zostanie dokonana analiza oferty Stowarzyszenia w kontekście możliwości jej rozszerzenia o usługi i działania wspierające na podstawie zidentyfikowanych potrzeb (dane od researchera ds. lokalnych potrzeb) i wyników mapowania zasobów. Manager ds. usług społecznych przeanalizuje również zasoby kadrowe organizacji niezbędne do realizacji określonych usług. Stworzy plan wdrażania usług. Manager ds. usług społecznych będzie kierował pracami dotyczącymi pozyskania środków finansowych na realizację nowych celów i zadań, które wynikają ze wspólnej analizy.

Komentarz koordynatora merytorycznego testu

Jedynie dwa podmioty biorące udział w teście wprowadziły do swoich struktur nowe specjalności: managera ds. usług społecznych oraz researchera ds. lokalnych potrzeb. Role te pełnią w nich osoby będące członkami zarządów.

Trzy podmioty biorące udział w teście nie planują wprowadzenia w/w nowych specjalności, jednak ich funkcje są w nich pełnione w sposób nieformalny – przez członków NGO/PES, przy czym funkcję managera ds. usług społecznych pełnią prezesi zarządów, natomiast funkcję researchera ds. lokalnych potrzeb inni członkowie zarządów lub pracownicy.

Jeden podmiot biorący udział w teście nie wprowadził do swojej struktury żadnej z w/w nowych specjalności, jednak docenia ich użyteczność i deklaruje wprowadzenie ich w przyszłości w ramach planowanej szerszej reorganizacji podmiotu.

Wszystkie NGO/PES biorące udział w teście, które do swoich struktur wprowadziły w sposób formalny, jak i nieformalny nowe specjalności, zrobiły to jako dodatkowe zadania osób już zaangażowanych w prowadzenie i zarządzanie organizacją lub w jej działalność.

W jednej z powyższych NGO/PES obydwie role pełnią te same osoby, w pozostałych są one rozłączne. W części z w/w podmiotów biorących udział w teście niektóre role pełni więcej niż jedna osoba. Wydaje się, że to rozwiązanie sprawdzi się bardziej w przypadku roli researchera ds. lokalnych potrzeb (gdzie więcej osób to większa szansa na pozyskanie szerokiego zakresu danych) niż w przypadku roli managera ds. usług społecznych (gdzie więcej osób to ryzyko niespójnych decyzji lub ryzyko nie podjęcia ich).

Prawie wszystkie w/w osoby pełniące rolę managera ds. usług społecznych dysponują samodzielnością w podejmowaniu decyzji, w przypadku roli researchera ds. lokalnych potrzeb tylko część osób, na mocy wewnętrznych uregulowań, jest samodzielną i decyzyjną.

Większość NGO/PES biorących udział w teście, za podstawę dopasowania swoich przedstawicieli do roli managera ds. usług społecznych uznała wiedzę / umiejętności / doświadczenie związane ze znajomością obszaru usług społecznych oraz lokalnych uwarunkowań, natomiast za podstawę dopasowania swoich przedstawicieli do roli researchera ds. lokalnych potrzeb uznała wiedzę i umiejętności z zakresu pozyskiwania i obróbki danych.

Wszystkie NGO/PES biorące udział w teście dokonały adekwatnego zróżnicowania zadań realizowanych przez dwie nowe specjalności, ponadto ich zadania nie powielają się.

Dla prawie wszystkich NGO/PES biorących udział w teście naturalne jest to, że manager ds. usług społecznych oraz researcher ds. lokalnych potrzeb będą współpracowali przede wszystkim z przedstawicielami lokalnych JST i z reguły są to te same podmioty w przypadku obydwu nowych specjalności. Tylko jeden podmiot deklaruje współpracę obydwu nowych specjalności również z przedstawicielami innych NGO/PES. Wszyscy stawiają na zbudowanie relacji instytucjonalno – spersonalizowanych.

W większości NGO/PES biorące udział w teście, w których obie nowe specjalności pełnione są rozłącznie (przez różne osoby) zaplanowały wertykalny schemat ich współpracy: researcher ds. lokalnych potrzeb (po zbadaniu potrzeb i potencjału lokalnej społeczności oraz zebraniu innych istotnych informacji) przekaże swoje dane, analizy wnioski managerowi ds. usług społecznych, by ten zweryfikował na tej podstawie działalność podmiotu w obszarze usług społecznych, opracował ofertę NGO/PES w zakresie usług społecznych i zaprezentował ją JST. Część podmiotów dopuszcza możliwość wspólnego analizowania danych pozyskanych przez researchera ds. lokalnych potrzeb.

4. Modyfikacja partycypacji: Wybór roli NGO/PES jako partnera JST w lokalnym rozwoju usług społecznych

Decyzje NGO/PES biorących udział w teście dotyczące pełnienia przez nie roli w rozwoju lokalnych usług społecznych: wykonawcy i/lub konsultanta i/lub inicjatora innowacji, przy wzięciu pod uwagę kryterium możliwości uczestniczenia NGO/PES w zmianie zasad dostępu do usług społecznych: od selektywności do powszechności

**Gmina Aleksandrów Łódzki:
Fundacja Osób Społecznie Aktywnych – F.O.S.A.**

<p>Wariant roli, który wybrała NGO biorąca udział w teście</p>	<p>Wszechstronny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykonawca, – konsultant. 															
<p>Sfery współpracy z JST, w których NGO biorąca udział w teście będzie partycypowała</p>	<p>W roli wykonawcy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sfera organizowania i świadczenia usług społecznych oraz działań wspierających. <p>W roli konsultanta:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sfera rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych, – sfera opracowania diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych. 															
<p>Obszary działalności NGO biorącej udział w teście wymagające znacznej modyfikacji ze względu na profesjonalne pełnienie wybranej roli</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="507 1216 778 1294">Obszar działalności</th> <th data-bbox="778 1216 1420 1294">Zakres modyfikacji</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="507 1294 778 1462">Merytoryka (wiedza, kompetencje)</td> <td data-bbox="778 1294 1420 1462">Udoskonalenie kompetencji zespołu w zakresie współpracy międzysektorowej i planowania usług społecznych poprzez szkolenia bądź wymianę doświadczeń z partnerami instytucjonalnymi.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="507 1462 778 1619">Działalność statutowa w kontekście ustawowego zakresu usług społecznych</td> <td data-bbox="778 1462 1420 1619">Uszczegółowienie zapisów odnoszących się do świadczenia usług społecznych oraz aktywnego udziału Fundacji w kształtowaniu lokalnej polityki społecznej.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="507 1619 778 1724">Zasoby kadrowe</td> <td data-bbox="778 1619 1420 1724">Wzmocnienie zespołu o specjalistów ds. partycypacji i koordynacji projektów lokalnych.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="507 1724 778 1830">Zaplecze materiałowo-techniczne</td> <td data-bbox="778 1724 1420 1830">Dostosowanie zaplecza do pracy środowiskowej (mobilny sprzęt, materiały animacyjne, dostępność cyfrowa).</td> </tr> <tr> <td data-bbox="507 1830 778 1935">Źródła pozyskiwania środków finansowych</td> <td data-bbox="778 1830 1420 1935">Dywersyfikacja źródeł – aplikowanie o środki z programów regionalnych i funduszy EFS+ wspierających.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="507 1935 778 2038">Inne (jakie?)</td> <td data-bbox="778 1935 1420 2038">Rozwój systemu monitoringu i ewaluacji efektów społecznych działań Fundacji.</td> </tr> </tbody> </table>		Obszar działalności	Zakres modyfikacji	Merytoryka (wiedza, kompetencje)	Udoskonalenie kompetencji zespołu w zakresie współpracy międzysektorowej i planowania usług społecznych poprzez szkolenia bądź wymianę doświadczeń z partnerami instytucjonalnymi.	Działalność statutowa w kontekście ustawowego zakresu usług społecznych	Uszczegółowienie zapisów odnoszących się do świadczenia usług społecznych oraz aktywnego udziału Fundacji w kształtowaniu lokalnej polityki społecznej.	Zasoby kadrowe	Wzmocnienie zespołu o specjalistów ds. partycypacji i koordynacji projektów lokalnych.	Zaplecze materiałowo-techniczne	Dostosowanie zaplecza do pracy środowiskowej (mobilny sprzęt, materiały animacyjne, dostępność cyfrowa).	Źródła pozyskiwania środków finansowych	Dywersyfikacja źródeł – aplikowanie o środki z programów regionalnych i funduszy EFS+ wspierających.	Inne (jakie?)	Rozwój systemu monitoringu i ewaluacji efektów społecznych działań Fundacji.
Obszar działalności	Zakres modyfikacji															
Merytoryka (wiedza, kompetencje)	Udoskonalenie kompetencji zespołu w zakresie współpracy międzysektorowej i planowania usług społecznych poprzez szkolenia bądź wymianę doświadczeń z partnerami instytucjonalnymi.															
Działalność statutowa w kontekście ustawowego zakresu usług społecznych	Uszczegółowienie zapisów odnoszących się do świadczenia usług społecznych oraz aktywnego udziału Fundacji w kształtowaniu lokalnej polityki społecznej.															
Zasoby kadrowe	Wzmocnienie zespołu o specjalistów ds. partycypacji i koordynacji projektów lokalnych.															
Zaplecze materiałowo-techniczne	Dostosowanie zaplecza do pracy środowiskowej (mobilny sprzęt, materiały animacyjne, dostępność cyfrowa).															
Źródła pozyskiwania środków finansowych	Dywersyfikacja źródeł – aplikowanie o środki z programów regionalnych i funduszy EFS+ wspierających.															
Inne (jakie?)	Rozwój systemu monitoringu i ewaluacji efektów społecznych działań Fundacji.															

Narzędzia określające potencjał stanowiący podstawę decyzji o wyborze wariantu roli i wyborze roli, zastosowane przez NGO biorącą udział w teście	Analiza SWOT.
--	---------------

Gmina Redzikowo: Spółdzielnia Socjalna „Pomocna Dłoń”															
Wariant roli, który wybrał PES biorący udział w teście	Wszechstronny: – wykonawca, – konsultant. Na etapie przygotowywania oferty Spn.s. poszerzyła swoją rolę o inicjatora innowacji.														
Sfery współpracy z JST, w których PES biorący udział w teście będzie partycypował	W roli wykonawcy: – sfera organizowania i świadczenia usług społecznych oraz działań wspierających. W roli konsultanta: – sfera rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych, – sfera opracowania standardów jakości usług społecznych oraz ich wdrażanie, – sfera systemu monitoringu lokalnych usług społecznych (gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji o usługach społecznych).														
Obszary działalności PES biorącego udział w teście wymagające znacznej modyfikacji ze względu na profesjonalne pełnienie wybranej roli	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="507 1317 778 1393">Obszar działalności</th> <th data-bbox="778 1317 1426 1393">Zakres modyfikacji</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="507 1393 778 1496">Merytoryka (wiedza, kompetencje)</td> <td data-bbox="778 1393 1426 1496">Nie dotyczy</td> </tr> <tr> <td data-bbox="507 1496 778 1671">Działalność statutowa w kontekście ustawowego zakresu usług społecznych</td> <td data-bbox="778 1496 1426 1671">Nie dotyczy</td> </tr> <tr> <td data-bbox="507 1671 778 1742">Zasoby kadrowe</td> <td data-bbox="778 1671 1426 1742">Nie dotyczy</td> </tr> <tr> <td data-bbox="507 1742 778 1886">Zaplecze materiałowo-techniczne</td> <td data-bbox="778 1742 1426 1886">Nie dotyczy</td> </tr> <tr> <td data-bbox="507 1886 778 1993">Źródła pozyskiwania środków finansowych</td> <td data-bbox="778 1886 1426 1993">Pozyskanie środków na pokrycie kosztów pośrednich (dodatków funkcyjnych).</td> </tr> <tr> <td data-bbox="507 1993 778 2063">Inne (jakie?)</td> <td data-bbox="778 1993 1426 2063">Nie dotyczy</td> </tr> </tbody> </table>	Obszar działalności	Zakres modyfikacji	Merytoryka (wiedza, kompetencje)	Nie dotyczy	Działalność statutowa w kontekście ustawowego zakresu usług społecznych	Nie dotyczy	Zasoby kadrowe	Nie dotyczy	Zaplecze materiałowo-techniczne	Nie dotyczy	Źródła pozyskiwania środków finansowych	Pozyskanie środków na pokrycie kosztów pośrednich (dodatków funkcyjnych).	Inne (jakie?)	Nie dotyczy
Obszar działalności	Zakres modyfikacji														
Merytoryka (wiedza, kompetencje)	Nie dotyczy														
Działalność statutowa w kontekście ustawowego zakresu usług społecznych	Nie dotyczy														
Zasoby kadrowe	Nie dotyczy														
Zaplecze materiałowo-techniczne	Nie dotyczy														
Źródła pozyskiwania środków finansowych	Pozyskanie środków na pokrycie kosztów pośrednich (dodatków funkcyjnych).														
Inne (jakie?)	Nie dotyczy														

<p>Narzędzia określające potencjał stanowiący podstawę decyzji o wyborze wariantu roli i wyborze roli, zastosowane przez PES biorący udział w teście</p>	<p>Analiza SWOT.</p>
---	----------------------

<p align="center">Miasto Ruda Śląska: Rudzki Uniwersytet Trzeciego Wieku</p>					
<p>Wariant roli, który wybrała NGO biorąca udział w teście</p>	<p>Wszechstronny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykonawca, – konsultant. 				
<p>Sfery współpracy z JST, w których NGO biorąca udział w teście będzie partycypowała</p>	<p>W roli wykonawcy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sfera rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych, – sfera opracowania diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych, – sfera organizowania i świadczenia usług społecznych oraz działań wspierających, – sfera opracowania standardów jakości usług społecznych oraz ich wdrażanie, – sfera systemu monitoringu lokalnych usług społecznych (gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji o usługach społecznych). <p>W roli konsultanta:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sfera rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych, – sfera opracowania diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych. 				
<p>Obszary działalności NGO biorącej udział w teście wymagające znacznej modyfikacji ze względu na profesjonalne pełnienie wybranej roli</p>	<table border="1" data-bbox="507 1509 1426 2054"> <thead> <tr> <th data-bbox="507 1509 778 1588">Obszar działalności</th> <th data-bbox="778 1509 1426 1588">Zakres modyfikacji</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="507 1588 778 2054"> <p>Merytoryka (wiedza, kompetencje)</p> </td> <td data-bbox="778 1588 1426 2054"> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie organizacyjne: <ul style="list-style-type: none"> – opracowanie planu współpracy RUTW z CUS w Rudzie Śląskiej i Miastem; – powołanie zespołu ds. usług społecznych i monitoringu partycypacji. 2. Mapowanie zasobów i potrzeb seniorów: <ul style="list-style-type: none"> – przeprowadzenie badań (ankiet, wywiadów, grup fokusowych) wśród członków RUTW i mieszkańców na temat potrzeb w zakresie usług społecznych (opieka, integracja, aktywizacja). 3. Rozwój wolontariatu i samopomocy senioralnej: <ul style="list-style-type: none"> – szkolenia z zakresu animacji społecznej i wolontariatu; utworzenie „Klubu Wolontariusza RUTW”. </td> </tr> </tbody> </table>	Obszar działalności	Zakres modyfikacji	<p>Merytoryka (wiedza, kompetencje)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie organizacyjne: <ul style="list-style-type: none"> – opracowanie planu współpracy RUTW z CUS w Rudzie Śląskiej i Miastem; – powołanie zespołu ds. usług społecznych i monitoringu partycypacji. 2. Mapowanie zasobów i potrzeb seniorów: <ul style="list-style-type: none"> – przeprowadzenie badań (ankiet, wywiadów, grup fokusowych) wśród członków RUTW i mieszkańców na temat potrzeb w zakresie usług społecznych (opieka, integracja, aktywizacja). 3. Rozwój wolontariatu i samopomocy senioralnej: <ul style="list-style-type: none"> – szkolenia z zakresu animacji społecznej i wolontariatu; utworzenie „Klubu Wolontariusza RUTW”.
Obszar działalności	Zakres modyfikacji				
<p>Merytoryka (wiedza, kompetencje)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie organizacyjne: <ul style="list-style-type: none"> – opracowanie planu współpracy RUTW z CUS w Rudzie Śląskiej i Miastem; – powołanie zespołu ds. usług społecznych i monitoringu partycypacji. 2. Mapowanie zasobów i potrzeb seniorów: <ul style="list-style-type: none"> – przeprowadzenie badań (ankiet, wywiadów, grup fokusowych) wśród członków RUTW i mieszkańców na temat potrzeb w zakresie usług społecznych (opieka, integracja, aktywizacja). 3. Rozwój wolontariatu i samopomocy senioralnej: <ul style="list-style-type: none"> – szkolenia z zakresu animacji społecznej i wolontariatu; utworzenie „Klubu Wolontariusza RUTW”. 				

		<p>4. Edukacja i animacja społeczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja cyklu warsztatów „Aktywni Seniorzy w Społeczności” (tematy: samopomoc, cyfrowa aktywizacja, zdrowie, współdecydowanie). <p>5. Monitoring i ewaluacja działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie narzędzi monitoringu partycypacji (ankiety, raporty, wskaźniki jakości); - przygotowanie raportu rocznego RUTW. <p>6. Upowszechnianie i promocja dobrych praktyk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - publikacja broszury i strony internetowej z opisem działań RUTW; - udział w konferencjach lokalnych i ogólnopolskich.
	Działalność statutowa w kontekście ustawowego zakresu usług społecznych	Nie dotyczy
	Zasoby kadrowe	Nie dotyczy
	Zaplecze materiałowo-techniczne	<ul style="list-style-type: none"> - Stabilne miejsce pracy operacyjnej: biuro + zaplecze szkoleniowe (obecnie dysponuje biurem i salą zajęciową najczęściej w budynku instytucji miejskiej czy szkoły). - Zmodernizowany sprzęt multimedialny: laptopy, rzutniki, drukarki, oprogramowanie (obecnie w zasobach RUTW znajdują się podstawowe sprzęty typu komputer i oprogramowanie). - Zasoby cyfrowe, np. platforma do rejestracji uczestników, rozliczeń i sprawozdawczości (obecnie rozliczenia są prowadzone w podstawowych pakietach typu Excel itp.). - Możliwość organizacji spotkań konsultacyjnych w sali konferencyjnej ze sprzętem do wideokonferencji (obecnie sale są wynajmowane lub użyczane, najczęściej znajdują się w budynku instytucji miejskiej czy szkoły).
	Źródła pozyskiwania środków finansowych	Poszerzenie źródeł finansowania o Fundusze UE (EFS+, RPO WSL 2021–2027) w zakresie aktywizacji społecznej seniorów i osób z niepełnosprawnościami.
	Inne (jakie?)	<p>1. Zainicjowanie partnerstwa lokalnego: sieć współpracy RUTW, CUS, NGO, spółdzielni mieszkaniowych i szkół.</p> <p>2. Współorganizacja wydarzeń i konsultacji społecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział RUTW w konsultacjach społecznych strategii usług społecznych, - organizacja debat „Głos Seniora w Mieście”.
Narzędzia określające potencjał stanowiący podstawę decyzji o wyborze wariantu roli i wyborze roli, zastosowane przez NGO biorącą udział w teście	Wywiad ustrukturyzowany z prezes zarządu.	

Gmina Krzywda: Spółdzielnia Socjalna „Promyk Nadziei”															
Wariant roli, który wybrał PES biorący udział w teście	Specjalizacyjny – wykonawca.														
Sfery współpracy z JST, w których PES biorący udział w teście będzie partycypował	W roli wykonawcy: – sfera organizowania i świadczenia usług społecznych oraz działań wspierających.														
Obszary działalności PES biorącego udział w teście wymagające znacznej modyfikacji ze względu na profesjonalne pełnienie wybranej roli	<table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Obszar działalności</th> <th style="text-align: center;">Zakres modyfikacji</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Merytoryka (wiedza, kompetencje)</td> <td>Wprowadzenie diagnozy potrzeb społecznych przed projektowaniem działań.</td> </tr> <tr> <td>Działalność statutowa w kontekście ustawowego zakresu usług społecznych</td> <td style="text-align: center;">Nie dotyczy</td> </tr> <tr> <td>Zasoby kadrowe</td> <td>Zatrudnianie lub szkolenie pracowników posiadających kwalifikacje w świadczeniu usług społecznych.</td> </tr> <tr> <td>Zaplecze materiałowo-techniczne</td> <td>Rozbudowa lokalu.</td> </tr> <tr> <td>Źródła pozyskiwania środków finansowych</td> <td>Wsparcie w formie grantów i dotacji celowych na rozwój usług społecznych.</td> </tr> <tr> <td>Inne (jakie?)</td> <td>Tworzenie wspólnych standardów usług z JST.</td> </tr> </tbody> </table>	Obszar działalności	Zakres modyfikacji	Merytoryka (wiedza, kompetencje)	Wprowadzenie diagnozy potrzeb społecznych przed projektowaniem działań.	Działalność statutowa w kontekście ustawowego zakresu usług społecznych	Nie dotyczy	Zasoby kadrowe	Zatrudnianie lub szkolenie pracowników posiadających kwalifikacje w świadczeniu usług społecznych.	Zaplecze materiałowo-techniczne	Rozbudowa lokalu.	Źródła pozyskiwania środków finansowych	Wsparcie w formie grantów i dotacji celowych na rozwój usług społecznych.	Inne (jakie?)	Tworzenie wspólnych standardów usług z JST.
	Obszar działalności	Zakres modyfikacji													
	Merytoryka (wiedza, kompetencje)	Wprowadzenie diagnozy potrzeb społecznych przed projektowaniem działań.													
	Działalność statutowa w kontekście ustawowego zakresu usług społecznych	Nie dotyczy													
	Zasoby kadrowe	Zatrudnianie lub szkolenie pracowników posiadających kwalifikacje w świadczeniu usług społecznych.													
	Zaplecze materiałowo-techniczne	Rozbudowa lokalu.													
	Źródła pozyskiwania środków finansowych	Wsparcie w formie grantów i dotacji celowych na rozwój usług społecznych.													
	Inne (jakie?)	Tworzenie wspólnych standardów usług z JST.													
Narzędzia określające potencjał stanowiący podstawę decyzji o wyborze wariantu roli i wyborze roli, zastosowane przez PES biorący udział w teście	Analiza SWOT. „Karta usług i kryteriów dostępu” (rodzaje usług społecznych, kryteria dostępu do nich).														

**Gmina Niedzwica Duża:
Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych**

<p>Wariant roli, który wybrała NGO biorąca udział w teście</p>	<p>Specjalizacyjny: – konsultant.</p>																	
<p>Sfery współpracy z JST, w których NGO biorąca udział w teście będzie partycypowała</p>	<p>W roli konsultanta: – sfera rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych.</p>																	
<p>Obszary działalności NGO biorącej udział w teście wymagające znacznej modyfikacji ze względu na profesjonalne pełnienie wybranej roli</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="507 725 778 801">Obszar działalności</th> <th data-bbox="786 725 1418 801">Zakres modyfikacji</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="507 808 778 909">Merytoryka (wiedza, kompetencje)</td> <td data-bbox="786 808 1418 909">Nie dotyczy</td> </tr> <tr> <td data-bbox="507 916 778 1081">Działalność statutowa w kontekście ustawowego zakresu usług społecznych</td> <td data-bbox="786 916 1418 1081">Nie dotyczy</td> </tr> <tr> <td data-bbox="507 1088 778 1155">Zasoby kadrowe</td> <td data-bbox="786 1088 1418 1155">Konieczność pozyskania nowych członków SWIS.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="507 1162 778 1294">Zaplecze materiałowo-techniczne</td> <td data-bbox="786 1162 1418 1294">Nie dotyczy</td> </tr> <tr> <td data-bbox="507 1301 778 1402">Źródła pozyskiwania środków finansowych</td> <td data-bbox="786 1301 1418 1402">Nie dotyczy</td> </tr> <tr> <td data-bbox="507 1408 778 1476">Inne (jakie?)</td> <td data-bbox="786 1408 1418 1476">Nie dotyczy</td> </tr> </tbody> </table>		Obszar działalności	Zakres modyfikacji	Merytoryka (wiedza, kompetencje)	Nie dotyczy	Działalność statutowa w kontekście ustawowego zakresu usług społecznych	Nie dotyczy	Zasoby kadrowe	Konieczność pozyskania nowych członków SWIS.	Zaplecze materiałowo-techniczne	Nie dotyczy	Źródła pozyskiwania środków finansowych	Nie dotyczy	Inne (jakie?)	Nie dotyczy	<p>Nie dotyczy</p>	
	Obszar działalności	Zakres modyfikacji																
	Merytoryka (wiedza, kompetencje)	Nie dotyczy																
	Działalność statutowa w kontekście ustawowego zakresu usług społecznych	Nie dotyczy																
	Zasoby kadrowe	Konieczność pozyskania nowych członków SWIS.																
	Zaplecze materiałowo-techniczne	Nie dotyczy																
	Źródła pozyskiwania środków finansowych	Nie dotyczy																
	Inne (jakie?)	Nie dotyczy																
<p>Nie dotyczy</p>																		
<p>Konieczność pozyskania nowych członków SWIS.</p>																		
<p>Nie dotyczy</p>																		
<p>Nie dotyczy</p>																		
<p>Nie dotyczy</p>																		
<p>Narzędzia określające potencjał stanowiący podstawę decyzji o wyborze wariantu roli i wyborze roli, zastosowane przez NGO biorącą udział w teście</p>	<p>Analiza SWOT.</p>																	

**Miasto Tomaszów Lubelski:
Stowarzyszenie LTM – Lubię To Miasto**

<p>Wariant roli, który wybrała NGO biorąca udział w teście</p>	<p>Wszechstronny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykonawca, – konsultant, – inicjator innowacji. 														
<p>Sfery współpracy z JST, w których NGO biorąca udział w teście będzie partycypowała</p>	<p>W roli wykonawcy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sfera organizowania i świadczenia usług społecznych oraz działań wspierających. <p>W roli konsultanta:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sfera rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych; – sfera opracowania diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych; – sfera opracowania standardów jakości usług społecznych oraz ich wdrażania. <p>W roli inicjatora innowacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sfera organizowania i świadczenia usług społecznych oraz działań wspierających. 														
<p>Obszary działalności NGO biorącej udział w teście wymagające znacznej modyfikacji ze względu na profesjonalne pełnienie wybranej roli / wybranych ról</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%; text-align: center;">Obszar działalności</th> <th style="width: 50%; text-align: center;">Zakres modyfikacji</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Merytoryka (wiedza, kompetencje)</td> <td>Zwiększenie specjalistycznej wiedzy z zakresu prawa zamówień publicznych i rozliczania projektów JST/UE. Podniesienie kompetencji kadry w zakresie standardów jakości w świadczeniu konkretnych usług społecznych.</td> </tr> <tr> <td>Działalność statutowa w kontekście ustawowego zakresu usług społecznych</td> <td>Uszczegółowienie i rozszerzenie zapisów statutowych, aby umożliwić szerszy udział w konkursach na realizację zadań publicznych JST.</td> </tr> <tr> <td>Zasoby kadrowe</td> <td>Wzmocnienie kompetencji zarządczych i administracyjnych poprzez zatrudnienie osób i wydzielenie samodzielnych stanowisk menedżera ds. usług społecznych oraz researchera ds. lokalnych potrzeb.</td> </tr> <tr> <td>Zaplecze materiałowo-techniczne</td> <td>Zapewnienie odpowiedniego zaplecza lokalowego i sprzętu do realizacji usług.</td> </tr> <tr> <td>Źródła pozyskiwania środków finansowych</td> <td>Zdywersyfikowanie źródeł finansowania, w tym zwiększenie udziału w realizacji zadań zleconych przez JST – stałe zlecenia na usługi (rola Wykonawcy) oraz pozyskiwanie funduszy projektowych/unijnych na innowacje i pilotaże (rola Inicjatora Innowacji).</td> </tr> <tr> <td>Inne (jakie?)</td> <td>Wzmocnienie wizerunku organizacji jako wiarygodnego i profesjonalnego partnera o wysokich standardach, co jest kluczowe dla ról Konsultanta i Wykonawcy.</td> </tr> </tbody> </table>	Obszar działalności	Zakres modyfikacji	Merytoryka (wiedza, kompetencje)	Zwiększenie specjalistycznej wiedzy z zakresu prawa zamówień publicznych i rozliczania projektów JST/UE. Podniesienie kompetencji kadry w zakresie standardów jakości w świadczeniu konkretnych usług społecznych.	Działalność statutowa w kontekście ustawowego zakresu usług społecznych	Uszczegółowienie i rozszerzenie zapisów statutowych, aby umożliwić szerszy udział w konkursach na realizację zadań publicznych JST.	Zasoby kadrowe	Wzmocnienie kompetencji zarządczych i administracyjnych poprzez zatrudnienie osób i wydzielenie samodzielnych stanowisk menedżera ds. usług społecznych oraz researchera ds. lokalnych potrzeb.	Zaplecze materiałowo-techniczne	Zapewnienie odpowiedniego zaplecza lokalowego i sprzętu do realizacji usług.	Źródła pozyskiwania środków finansowych	Zdywersyfikowanie źródeł finansowania, w tym zwiększenie udziału w realizacji zadań zleconych przez JST – stałe zlecenia na usługi (rola Wykonawcy) oraz pozyskiwanie funduszy projektowych/unijnych na innowacje i pilotaże (rola Inicjatora Innowacji).	Inne (jakie?)	Wzmocnienie wizerunku organizacji jako wiarygodnego i profesjonalnego partnera o wysokich standardach, co jest kluczowe dla ról Konsultanta i Wykonawcy.
Obszar działalności	Zakres modyfikacji														
Merytoryka (wiedza, kompetencje)	Zwiększenie specjalistycznej wiedzy z zakresu prawa zamówień publicznych i rozliczania projektów JST/UE. Podniesienie kompetencji kadry w zakresie standardów jakości w świadczeniu konkretnych usług społecznych.														
Działalność statutowa w kontekście ustawowego zakresu usług społecznych	Uszczegółowienie i rozszerzenie zapisów statutowych, aby umożliwić szerszy udział w konkursach na realizację zadań publicznych JST.														
Zasoby kadrowe	Wzmocnienie kompetencji zarządczych i administracyjnych poprzez zatrudnienie osób i wydzielenie samodzielnych stanowisk menedżera ds. usług społecznych oraz researchera ds. lokalnych potrzeb.														
Zaplecze materiałowo-techniczne	Zapewnienie odpowiedniego zaplecza lokalowego i sprzętu do realizacji usług.														
Źródła pozyskiwania środków finansowych	Zdywersyfikowanie źródeł finansowania, w tym zwiększenie udziału w realizacji zadań zleconych przez JST – stałe zlecenia na usługi (rola Wykonawcy) oraz pozyskiwanie funduszy projektowych/unijnych na innowacje i pilotaże (rola Inicjatora Innowacji).														
Inne (jakie?)	Wzmocnienie wizerunku organizacji jako wiarygodnego i profesjonalnego partnera o wysokich standardach, co jest kluczowe dla ról Konsultanta i Wykonawcy.														

<p>Narzędzia określające potencjał stanowiący podstawę decyzji o wyborze wariantu roli i wyborze roli, zastosowane przez NGO biorącą udział w teście</p>	<p>Diagnoza potrzeb społeczności lokalnej na podstawie dokumentów strategicznych Miasta, to jest Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz Lokalnego Planu Rozwoju Usług Społecznych.</p> <p>Analiza luki w usługach – identyfikacja obszarów, w których JST nie świadczy usług lub robi to w niewystarczającym zakresie, a które są zgodne z celami statutowymi Stowarzyszenia.</p> <p>Mapowanie własnych zasobów i kompetencji w realizacji potencjalnych usług i działań wspierających.</p>
---	---

Komentarz koordynatora merytorycznego testu

NGO/PES biorące udział w teście w większości decydują się na pełnienie roli nie tylko wykonawcy usług społecznych / działań wspierających, ale również na pełnienie roli konsultanta. Najczęściej pełnienie obu tych ról oferują w pakiecie. Pojedyncze podmioty zdecydowały się na rolę inicjatora innowacji.

Tym podmiotom, które dotychczas aktywnie współtworzyły lokalny system usług społecznych zdecydowanie łatwiej jest podjąć rolę wykonawcy, w tym niektórym również rolę inicjatora innowacji (podmioty doświadczone w realizacji usług społecznych i już wcześniej poszerzające swoje działania). Podmiot, który dotychczas realizował swoje zadania obok lokalnego systemu usług społecznych zdecydował się na współpracę z JST w roli konsultanta.

Większość NGO/PES biorących udział w teście, jako narzędzie określające swój potencjał stanowiący podstawę decyzji o wyborze wariantu roli, zdecydowała się zastosować analizę SWOT (jeden podmiot dołączył „Kartę usług i kryteriów dostępu” [rodzaje usług społecznych, kryteria dostępu do nich]). Jeden podmiot zastosował autorski wywiad ustrukturyzowany z prezes zarządu. Inny: szereg narzędzi opierających się na analizie lokalnych dokumentów strategicznych i planistycznych w obszarze społecznym, a także swoistą odmianę analizy SWOT (mapowanie własnych zasobów i kompetencji w realizacji potencjalnych usług i działań wspierających).

Warto zastanowić się, czy w/w narzędzia niebędące analizą SWOT nie są bardziej wartościową propozycją – bo lepiej dopasowaną do obszaru diagnozy. Na pewno warto co najmniej dołączać je do analizy SWOT.

Prawie wszystkie NGO/PES biorące udział w teście podejmujące rolę wykonawcy zamierzają realizować ją w sferze partycypacji, jaką jest organizowanie i świadczenie usług społecznych oraz działań wspierających. Jeden podmiot widzi taką możliwość również w kilku innych sferach – na pierwszy rzut oka zarezerwowanych dla roli konsultanta.

Również rolę inicjatora innowacji – zgodnie z jej charakterystyką – podmioty biorące udział w teście zamierzają realizować w sferze partycypacji: organizowanie i świadczenie usług społecznych oraz działań wspierających.

W związku z szerokim katalogiem sfer partycypacji specyficznych dla roli konsultanta NGO/PES biorące udział w teście decydowały się pełnić tę rolę w różnorodnych układach. Wszystkie – w sferze partycypacji: rozeznanie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych. Nieco ponad połowa sferze partycypacji: opracowanie diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych. Mniej niż połowa w sferze partycypacji: opracowanie standardów jakości usług społecznych oraz ich wdrażania. Tylko jeden w sferze partycypacji: system monitoringu lokalnych usług społecznych (gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji o usługach społecznych).

Taki stan rzeczy może być wynikiem dotychczasowego wieloletniego standardu udziału podmiotów sektora pozarządowego w pracach analitycznych w obszarze społecznym – gminy (i powiaty) zapraszały je właśnie do przedstawiania danych z zakresu potrzeb odbiorców ich usług. Aktualnie zarówno NGO/PES, jak i gminy przeformułowały swoją współpracę w obszarze analitycznym i diagnostycznym poszerzając ją stopniowo o inne sfery partycypacji: opracowanie standardów jakości usług społecznych oraz ich wdrażania, system monitoringu lokalnych usług społecznych (gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji o usługach społecznych) – wydaje się, że proces ten następuje szybciej w gminach, w których powstały i funkcjonują CUS (ze względu na wymóg ustawowy).

Co ciekawe, żaden NGO/PES biorący udział w teście nie zadeklarował współpracy z JST w sferze partycypacji: budowanie lokalnych partnerstw (nawiązywanie współpracy z JST na rzecz rozwoju i koordynacji usług społecznych) – ani w roli wykonawcy (w tym w roli inicjatora innowacji), ani w roli konsultanta.

Większość NGO/PES biorących udział w teście widzi potrzebę modyfikacji dużej części obszarów swojej działalności w związku z deklaracją profesjonalnego pełnienia wybranych ról we współpracy z JST – modyfikacje te częściej dotyczą pełnienia roli wykonawcy niż roli konsultanta.

5. Modyfikacja partycypacji: Przygotowanie przez NGO portfolio

Specyfika ofert NGO/PES biorących udział w teście w zależności od wybranego wariantu roli

Gmina Aleksandrów Łódzki: Fundacja Osób Społecznie Aktywnych – F.O.S.A.	
Wariant roli, który wybrała NGO biorąca udział w teście	Wszechstronny: – wykonawca, – konsultant.
Forma oferty NGO usług społecznych / działań wspierających dla instytucji zarządzającej usługami społecznymi / działaniami wspierającymi na terytorium testu, z kryteriami dostępu do nich możliwymi do zastosowania przez NGO	<p><u>Rola wykonawcy:</u> „Karta atrybutów” + „Specjalizacja w usługach społecznych / działaniach wspierających” (części: kompetencje i potencjał merytoryczny [w tym: rodzaje usług społecznych możliwych do świadczenia przez NGO oraz kryterium selektywne ze względu na odbiorcę: osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny, opiekunowie], pozycja i relacje w lokalnym środowisku, elastyczność organizacyjna, obszary wymagające rozwoju, szanse rozwojowe, zagrożenia).</p> <p><u>Rola konsultanta:</u> Oferta składająca się z informacji o potencjale NGO oraz oferowanych obszarach, formach i narzędziach konsultacji.</p>
Osoba przygotowująca ofertę	<p><u>Rola wykonawcy, konsultanta:</u> Zarząd organizacji, który wykonuje działania managera ds. usług społecznych zlecił pracownikowi niższego szczebla opracowanie ofert. Pracownik otrzymał odpowiednie wsparcie, aby wykonać powierzone zadanie.</p>
Sposób przygotowania oferty	<p><u>Rola wykonawcy:</u> W ramach działań przeprowadzono analizę potrzeb lokalnych oraz diagnozę środowiska, następnie skorzystano z przygotowanej analizy potencjału organizacji (SWOT), przeprowadzono konsultacje w zespole ekspertów ds. testowania. Na podstawie diagnozy, analizy SWOT i konsultacji wypracowano katalog usług dostosowany do możliwości organizacji oraz oczekiwań JST.</p> <p><u>Rola konsultanta:</u> Oferta została przygotowana w oparciu o doświadczenia Fundacji F.O.S.A. zdobyte w realizacji usług lokalnych, projektów wspierających osoby z niepełnosprawnościami oraz działań konsultacyjnych z otoczeniem osób z niepełnosprawnościami (opiekunów prawnych, rodziny). Proces obejmował następujące etapy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analiza potrzeb lokalnych – przegląd danych OPS, PCPR oraz informacji z Gminy. • Diagnoza barier i oczekiwań mieszkańców, w tym osób z niepełnosprawnościami, mieszkających na terenie gminy. • Konsultacje wewnętrzne zespołu pracowników Fundacji. • Opracowanie zakresu usług i formy współpracy dostosowanej do instytucji publicznych. • Weryfikacja oferty. • Przygotowanie ostatecznej wersji oferty wraz z uzasadnieniem i zakresem proponowanych działań.

Gmina Redzikowo: Spółdzielnia Socjalna „Pomocna Dłoń”	
Wariant roli, który wybrał PES biorący udział w teście	<p>Wszechstronny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykonawca, – konsultant. <p>Na etapie przygotowywania oferty Spn.s. poszerzyła swoją rolę o inicjatora innowacji.</p>
Forma oferty PES usług społecznych / działań wspierających dla instytucji zarządzającej usługami społecznymi / działaniami wspierającymi na terytorium testu, z kryteriami dostępu do nich możliwymi do zastosowania przez PES	<p>„Karta atrybutów” jako część łącząca oferty we wszystkich rolach (mocne strony Spn.s.).</p> <p><u>Rola wykonawcy:</u> Oferta zawierająca informacje o rodzajach usług społecznych możliwych do świadczenia przez PES (bez kryteriów dostępu do nich).</p> <p><u>Rola konsultanta:</u> Oferta składająca się z informacji o usługach społecznych i działaniach wspierających możliwych do skonsultowania przez PES oraz z informacji o obszarach konsultacji.</p> <p><u>Rola inicjatora innowacji:</u> Oferta składająca się z informacji o usłudze społecznej realizowanej według nowej dla Gminy Redzikowo formuły oraz z informacji szczegółowych o procesie przygotowania realizacji w/w usługi.</p>
Osoba przygotowująca ofertę	<p><u>Rola wykonawcy, konsultanta, inicjatora innowacji:</u> manager ds. usług społecznych.</p>
Sposób przygotowania oferty	<p><u>Rola wykonawcy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Analiza potrzeb i przygotowanie: zrozumienie klienta – zidentyfikowanie głównych problemów/potrzeb; sprawdzenie specyfikacji branży klienta, aby dostosować usługi. • Opracowanie struktury skutecznej oferty. • Aspekty prawne i techniczne: określenie warunków współpracy. <p><u>Rola konsultanta i inicjatora innowacji:</u> Analiza potrzeb i przygotowanie: zrozumienie zleceniodawcy (jego idei działania oraz odbiorcy); zidentyfikowanie głównych problemów/potrzeb; sprawdzenie specyfikacji branży klienta, aby dostosować usługi.</p>

Miasto Ruda Śląska: Rudzki Uniwersytet Trzeciego Wieku	
Wariant roli, który wybrała NGO biorący udział w teście	<p>Wszechstronny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonawca, - konsultant.
Forma oferty NGO usług społecznych / działań wspierających dla instytucji zarządzającej usługami społecznymi / działaniami wspierającymi na terytorium testu, z kryteriami dostępu do nich możliwymi do zastosowania przez NGO	<p><u>Rola wykonawcy:</u> „Karta atrybutów” + „Specjalizacja w usługach społecznych / działaniach wspierających” (części: dane podmiotu, zakres usług społecznych możliwych do realizacji przez NGO, kryteria dostępu do w/w usług [selektywne i powszechne], potencjał organizacyjny NGO, formy współpracy z CUS, wartość dodana).</p> <p><u>Rola konsultanta:</u> Oferta składająca się z informacji o NGO i jej roli w konsultacjach oraz zasobach, obszarach konsultacji, metodach i narzędziach konsultacji.</p>
Osoba przygotowująca ofertę	<p><u>Rola wykonawcy, konsultanta:</u> przedstawiciele RUTW wraz z prezes zarządu, przy wsparciu Zespołu Testującego (NGO nie wprowadziła w swojej strukturze nowej specjalności: managera ds. usług społecznych).</p>
Sposób przygotowania oferty	<p><u>Rola wykonawcy:</u> RUTW</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zebrał wewnętrzne dane (lista członków, ich kompetencje, doświadczenia, zasoby lokalowe, wolontariusze, sprzęt). 2. Sprecyzował grupy docelowe (kto może korzystać z usług: seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami, mieszkańcy osiedli, wolontariusze, osoby samotne itp.). 3. Zdefiniował konkretne usługi / działania (według powyższych kategorii). 4. Opracował regulamin uczestnictwa (zasady, kryteria, procedury zgłoszeń, kwalifikacji, ewaluacji). 5. Zaprojektował formularze / karty uczestnictwa / deklaracje (np. oświadczenia, zgody, deklaracje potrzeb, formularz zgłoszenia, umowy wolontariackie). 6. Przygotował plan współpracy z CUS / Miastem (jak usługi będą zgłaszane, raportowane, finansowane, koordynowane). 7. Określił monitoring i ewaluację (ankiety, raporty, wskaźniki, konsultacje, feedback od odbiorców). 8. Planuje złożyć ofertę formalną (np. jako program / zadanie społeczne, projekt w konkursie, umowa z CUS). <p><u>Rola konsultanta:</u> Usystematyzowanie roli NGO w konsultowaniu usług społecznych, własnych kompetencji i doświadczenia w tym obszarze.</p>

Gmina Krzywda: Spółdzielnia Socjalna „Promyk nadziei”	
Wariant roli, który wybrał PES biorący udział w teście	Specjalizacyjny: – wykonawca
Forma oferty PES usług społecznych / działań wspierających dla instytucji zarządzającej usługami społecznymi / działaniami wspierającymi na terytorium testu, z kryteriami dostępu do nich możliwymi do zastosowania przez PES	Analiza SWOT pełniąca rolę „Karty atrybutów”. „Specjalizacja w usługach społecznych / działaniach wspierających” (rodzaj usług możliwych do świadczenia przez PES, kryteria dostępu do w/w usług [powszechne i selektywne]).
Osoba przygotowująca ofertę	Prezes zarządu Spn.s. jednocześnie będący jej pracownikiem (pracownik administracyjno – biurowy) realizujący w sposób nieformalny funkcję managera ds. usług społecznych.
Sposób przygotowania oferty	Rozeznanie środowiska: lokalne potrzeby w zakresie usług społecznych. Weryfikacja własnych zasobów i słabych stron Spn.s. (analiza SWOT).

Gmina Niedzwica Duża: Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych	
Wariant roli, który wybrała NGO biorący udział w teście	Specjalizacyjny: – konsultant.
Forma oferty NGO usług społecznych / działań wspierających dla instytucji zarządzającej usługami społecznymi / działaniami wspierającymi na terytorium testu, z kryteriami dostępu do nich możliwymi do zastosowania przez NGO	Oferta zawierająca szczegółowe informacje o usłudze społecznej proponowanej do konsultacji (aspekty konkretnej usługi do skonsultowania z lokalną społecznością).
Osoba przygotowująca ofertę	Manager ds. usług społecznych.
Sposób przygotowania oferty	W konsultacji ze wszystkimi członkami NGO.

Miasto Tomaszów Lubelski: Stowarzyszenie LTM – Lubię To Miasto	
Wariant roli, który wybrała NGO biorący udział w teście	<p>Wszechstronny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykonawca, – konsultant, – inicjator innowacji.
Forma oferty NGO usług społecznych / działań wspierających dla instytucji zarządzającej usługami społecznymi / działaniami wspierającymi na terytorium testu, z kryteriami dostępu do nich możliwymi do zastosowania przez NGO	<p><u>Rola wykonawcy:</u> „Karta atrybutów” (mocne strony NGO, szanse współpracy z JST) + „Specjalizacja w usługach społecznych / działaniach wspierających” (rodzaje usług społecznych i działań wspierających możliwych do świadczenia przez NGO wraz z bardziej szczegółowym ich opisem, kryteria dostępu do nich [selektywne, powszechne]) + opis roli wykonawcy (zadania NGO, rodzaje usług społecznych i działań wspierających, kryteria dostępu do nich, rola NGO w koordynacji i ewaluacji).</p> <p><u>Rola konsultanta:</u> Opis roli konsultanta: zakres konsultacji, sposób realizacji konsultacji (narzędzia).</p> <p><u>Rola inicjatora innowacji:</u> Opis roli inicjatora innowacji: krótki opis innowacyjności kilku usług społecznych i działań wspierających.</p>
Osoba przygotowująca ofertę	<p><u>Rola wykonawcy, konsultanta, inicjatora innowacji:</u> manager ds. usług społecznych z pomocą członków zarządu NGO.</p>
Sposób przygotowania oferty	<p><u>Rola wykonawcy:</u> Na podstawie mapowania zasobów i kompetencji NGO oraz analizy luki w usługach społecznych na terytorium gminy. Doprecyzowanie w toku roboczych konsultacji w NGO.</p> <p><u>Rola konsultanta:</u> Na podstawie wniosków z diagnozy potrzeb społeczności lokalnej wynikającej z dokumentów strategicznych Miasta i analizy luki w usługach społecznych, doświadczenia NGO w pracy środowiskowej oraz dotychczasowej współpracy z JST i lokalnymi instytucjami.</p> <p><u>Rola inicjatora innowacji:</u> Identyfikacja luki w usługach społecznych oraz realnych zasobów i kompetencji NGO.</p>

Komentarz koordynatora merytorycznego testu

Oferty NGO/PES biorących udział w teście jako wykonawców usług społecznych / działań wspierających w swoich lokalizacjach gminnych, mimo tego, że opierają się przede wszystkim na proponowanej w MAP „Karcie atrybutów” i „Specjalizacji w usługach społecznych / działaniach wspierających”, to cechują się dużą różnorodnością, jeśli chodzi o ich zawartość. Część podmiotów ogólnikowo przedstawia swój potencjał i listę usług możliwych do świadczenia (w tym nie zawsze przedstawia kryteria dostępu do usług), część szczegółowo doprecyzowuje obydwa elementy. Niekiedy w ofertach tych pojawiają się elementy, które mogą zniechęcić JST do współpracy (np. zagrożenia dla realizacji usług społecznych).

Wszystkie oferty NGO/PES biorących udział w teście w roli wykonawcy jednoznacznie wskazują, iż gotowość NGO/PES do stosowania preferowanego kierunku kryteriów dostępu jest pochodną zapisów statutowych danej organizacji: im bardziej cele statutowe dotyczą działań na rzecz osób z tzw. grup problemowych (określanych poprzez kryterium

deficytu), tym więcej usług społecznych w ofercie NGO/PES świadczonych jest według kryterium selektywności i tym więcej tych usług społecznych lokuje się w obszarze pomocy społecznej czy obszarach blisko z nią skojarzonych. I odwrotnie – im bardziej cele statutowe dotyczą działań na rzecz osób z tzw. grup rozwojowych (określanych poprzez kryterium potrzeby [głównie z obszaru samorozwoju]), tym więcej usług społecznych w ofercie NGO/PES świadczonych jest według kryterium powszechności i tym więcej tych usług społecznych lokuje się w obszarach innych niż pomoc społeczna.

Ponadto, w w/w ofertach wyraźny jest schemat realizowania działań wspierających według kryterium powszechności – ze względu na swoją specyfikę są dostępne dużo szerszej grupie mieszkańców wspólnoty samorządowej niż usługi społeczne skojarzone z pomocą społeczną.

Oferty NGO/PES biorących udział w teście jako konsultantów w obszarze usług społecznych w zdecydowanej większości określają zarówno rodzaje działalności usługowej, w których analizę podmiot może się zaangażować, jak i narzędzia, z których podmiot zamierza skorzystać (w ten sposób pośrednio wskazują na potencjał podmiotu). Natomiast oferty te nie odnoszą się do sfer partycypacji w lokalnych programach usług społecznych – nie określają obszarów, w których oferują współpracę z JST. Prawie wszystkie podmioty uczestniczące w teście i oferujące swoje zaangażowanie w konsultowanie obszaru usług społecznych decydują się na tę aktywność w zakresie tematycznym zbieżnym z ich statutową działalnością i doświadczeniem w świadczeniu usług mieszkańcom gminy.

Najczęściej pełnienie obu tych ról: wykonawcy i konsultanta, NGO/PES biorące udział w teście oferują w pakiecie, a ofertę opierają na swoim dotychczasowym doświadczeniu – zarówno świadczenie usług, jak i konsultowanie ich nie wykracza poza dotychczasowy ich zakres w danym podmiocie.

Oferty NGO/PES biorących udział w teście jako inicjatorów innowacji ogólnikowo wskazują właśnie innowacyjność – nie podkreślają tego charakteru danej usługi społecznej / działania wspierającego.

Otwartym pozostaje pytanie, na ile oferty podmiotów sektora pozarządowego modyfikujące ich partycypację w lokalnych programach usług społecznych powinny być szczegółowe, a na ile jedynie zarysowywać proponowany obszar współpracy, by szczegółowo omówić go podczas specjalnie do tego celu zaaranżowanego spotkania z JST.

Większość ofert NGO/PES biorących udział w teście opracował manager ds. usług społecznych lub – w przypadku braku tej specjalności w podmiocie – osoba nieformalnie pełniąca tę funkcję. Czasem manager ds. usług społecznych (w roli formalnej i w roli nieformalnej) przygotowując ofertę korzystał ze wsparcia innych osób.

Pomimo tego, że wszystkie NGO/PES biorące udział w teście zadeklarowały, iż w procesie opracowywania ofert opierały się na analizach lokalnych potrzeb, to żaden z tych podmiotów nie wskazał wprost, by znaczącą rolę w tym procesie pełnił reseracher ds. lokalnych potrzeb (jest to zrozumiałe w przypadku tych NGO/PES, w których rolę ani managera ds. usług społecznych, ani researchera ds. lokalnych potrzeb nie zostały wyodrębnione i ich zadania rozmywają się pomiędzy różnymi członkami podmiotu – jednak jest to zaskakujące w przypadku podmiotów, w których rolę te są pełnione formalnie lub nieformalnie).

II. Podsumowanie

Komentarz koordynatora merytorycznego testu

Zmienną modyfikującą wyniki procesu testowania procedur MAP niewątpliwie są sami eksperci ds. testowania (członkowie Zespołów Testowych). Bowiem prawie wszyscy to osoby pracujące (aktualnie lub w przeszłości) w jednostkach samorządu terytorialnego w lokalizacjach testowych, co z kolei wpływa wzmacniająco na poszczególne elementy procesu testowania: znacznie ułatwia kontakt NGO/PES biorących udział w teście z JST, a także zwiększa zrozumienie JST istoty kontaktu NGO/PES z JST.

Zasadne jest zatem pytanie, czy wyniki testowania procedur MAP z w/w zmienną modyfikującą można przełożyć na warunki, w których nie ma takiego wspomaganie? Zapewne należy traktować je z pewną ostrożnością.

MAP, jako zestaw procedur i wskazówek, jest propozycją nawiązywania współpracy NGO/PES z JST w zakresie usług społecznych/działań wspierających w ramach kroczącej zmiany systemowej (w kierunku alternatywnego rozwiązania, jakim jest działalność koordynacyjna centrów usług społecznych oraz w kierunku zwiększania dostępności usług społecznych [równoważenia kryterium ich selektywności z kryterium powszechności]), wymagającą od NGO/PES pogłębionej wiedzy merytorycznej, myślenia strategicznego, stabilnego prowadzenia procesu, identyfikowania i brania pod uwagę wielu czynników (spojrzenia wieloaspektowego), dokładnego i uczciwego zweryfikowania własnego potencjału, podjęcia odpowiedzialnej decyzji co do swojej roli w lokalnym systemie usług społecznych.

Zatem realizacja MAP nie jest możliwa ad hoc: bez planu i bez kompetencji.

Podobnie jak bez planu i bez kompetencji nie można realizować usług społecznych/działań wspierających jako elementu lokalnego systemu budowania kapitału społecznego. Bowiem w ramach tego systemu oceny proponowanych rozwiązań, ofert usługowych dokonuje nie tylko JST (dysponent i koordynator), ale również klient = odbiorca usług, który w tej koncepcji jest partnerem. Odbiorca usług nie jest tylko kimś, kto potrafi mniej niż usługodawca i ten ostatni ma za zadanie prowadzić go krok po kroku („ciągnąć go w górę”) – to także ktoś, kto wie, czego potrzebuje i nie waha się mówić, co mu odpowiada, a co nie (oceniać, co spełnia jego wymagania).

Wydaje się, że NGO/PES są skłonne do włączania się w kroczącą zmianę systemową. Czy zawsze ze względu na jej ideę? Czy zawsze ze względu na możliwość partnerskiego współtworzenia lokalnego systemu? Czy zawsze ze względu na szeroką perspektywę, w ramach której swoją ofertę spostrzegają jako jeden z wielu kompatybilnych elementów lokalnej polityki społecznej (rozumianej jako strategiczny długofalowy proces prowadzący do określonego celu – użytecznego społecznie i gospodarczo)? Zapewne nie – niejednokrotnie pierwszą motywacją NGO/PES jest pozyskanie środków finansowych na realizację własnych zamierzeń. W większości przypadków prawdopodobnie wtórnie organizacje nabędą przekonanie, że stanowią element lokalnego systemu i mają na niego wpływ. Stanie się to przede wszystkim na skutek traktowania ich przez JST jako partnera (czyli z jednej strony: podmiotu posiadającego wiedzę i umiejętności, z drugiej strony: podmiotu, wobec którego stawiane są wymagania). JST pełni w tym procesie rolę lidera, kreatora i ewaluatora.

Ze względu na powyższe uwarunkowania, a także ze względu na konkretne profile działania poszczególnych NGO/PES (określone zapisami statutowymi) części NGO/PES trudno jest włączać się w systemową zmianę kryteriów dostępu do usług społecznych: od selektywności do powszechności. Oferta poszczególnych organizacji zawiera się w zdefiniowanych ramach i jeżeli z założenia kierowana jest do osób z tzw. grup problemowych (określonych przez kryterium deficytu), to automatycznie spełnia kryterium selektywności – natura takiej usługi nie pozwala na świadczenie jej szerokiemu odbiorcy.

Systemowa zmiana kryteriów dostępu do usług społecznych to zadanie JST polegające raczej na włączaniu szeregu różnych tematycznie/profilowo podmiotów (własnych jednostek organizacyjnych oraz NGO/PES) do świadczenia rozsądnie skomponowanego katalogu lokalnych usług społecznych, a nie na (sztucznym) poszerzaniu pakietu usług danego podmiotu.

Stąd odpowiedź na pytanie o to, jakie usługi społeczne lub działania wspierające NGO/PES preferują w ramach uczestnictwa w systemowej zmianie kryteriów dostępu do usług społecznych brzmi: te usługi społeczne i działania wspierające, które są zgodne z profilem działalności NGO/PES, są określone zapisami statutowymi i do realizacji których organizacja jest przygotowana. Oczywiście nie wyklucza to ewentualnych zmian, jednak wymagają one wysiłku merytorycznego i realizacji procesu proceduralnego – zmian w statucie (co z kolei zakłada wydatkowanie czasu).

Niezależnie od branży i rodzaju działań punktem wyjścia do projektowania oferty dla konkretnego odbiorcy (w MAP rozumianego jako JST) jest rzetelne rozeznanie jego potrzeb, w czym niezbędna jest aktywna postawa inicjatora i ofertodawcy (w MAP rozumianego jako NGO/PES).

Ważne, by NGO/PES zdawały sobie sprawę z tego, że efekt rozeznania potrzeb danej wspólnoty samorządowej może różnić się (nieco lub całkowicie) w zależności od źródła informacji: inne zapotrzebowanie na usługi społeczne/działania wspierające może wynikać z lokalnych dokumentów strategicznych i planistycznych, inne z własnych obserwacji lokalnych NGO/PES i ich dotychczasowej aktywności oraz współdziałania w lokalnym systemie, inne z bezpośrednich rozmów z przedstawicielami JST, inne z bezpośrednich rozmów z mieszkańcami.

Rozwijający się podmiot NGO/PES, aspirujący do bycia organizacją innowacyjną, jest zobowiązany do tego, by nie zamykał się w proponowaniu jedynie tego, do czego jest przygotowany, tylko otwierał się na przygotowywanie się do tego, co jest potrzebne wspólnocie samorządowej. Bowiernie to nie specjaliści kreują lokalnie świadczone usługi społeczne/działania wspierające (bo dysponują określonymi kompetencjami i na ich bazie oferują propozycje), tylko to odbiorcy usług kreują ich lokalny katalog.

Zatem to zadaniem specjalistów jest przygotować się merytorycznie do świadczenia tych usług, na które istnieje lokalne zapotrzebowanie albo zadaniem NGO/PES jest zatrudnienie innych specjalistów niż dotychczas dostępnych (żeby nie doprowadzić do dysfunkcji, jak w niektórych środowiskowych domach samopomocy prowadzących oddziaływanie wobec uczestników na bazie systemu sprofilowanych pracowni: organizują pracowni o takich profilach, które są zbieżne z kompetencjami aktualnie zatrudnianych pracowników – zamiast organizować pracowni o profilach wynikających z potrzeb uczestników i zatrudniać do pracy w nich specjalistów o adekwatnych kompetencjach).

Wybór osób do pełnienia funkcji nowych specjalności: menedżera ds. usług społecznych i researchera ds. obywatelskich potrzeb, jest istotny wtedy, gdy dla NGO/PES istotna jest współpraca z JST w zakresie usług społecznych/działania wspierających w ramach kroczącej zmiany systemowej (uznającej JST za lokalnego lidera w tym obszarze – lidera posiadającego atrybuty władzy/zarządzania: środki finansowe i moc decyzyjną).

Wymagający proces przeanalizowania własnego potencjału NGO/PES, opracowanie rzetelnej i realnej oferty, a następnie nawiązanie współpracy z JST i podtrzymanie jej powinny iść w parze z sensowną decyzją NGO/PES co do osób pełniących role nowych specjalności, by nie okazało się to najsłabszym punktem całego przedsięwzięcia.

Warto w tej kwestii poszerzyć perspektywę poza naturalnie narzucające się wnioski w rodzaju: najlepszymi realizatorami zadań w/w specjalności będą osoby zarządzające NGO/PES; do realizowania zadań w/w specjalności należy wręcz zatrudnić osoby spoza organizacji (wprowadzić nowe specjalności do struktury organizacji wyłącznie w sposób formalny). Użyteczne jest przyjęcie, iż w/w osoby powinny być nieprzypadkowymi specjalistami (czyli posiadać wiedzę i stale rozwijać się w temacie, mieć predyspozycje dopasowane do rodzaju działań), rozumiejącymi swoją rolę i jej przydatność dla organizacji – którzy mogą zaangażować się w działania również poza formalną strukturą NGO/PES, jednak nadal w sposób zaplanowany i skoordynowany, a także wynagradzany (niekoniecznie w formie finansowej – do uzgodnienia według potrzeb i wartości), z efektów pracy których organizacja faktycznie skorzysta i będzie to widoczne dla w/w specjalistów (korzystanie z kompetencji jest formą wynagradzania i motywowania – w przeciwieństwie do marnotrawienia zasobów).

Zaangażowanie w szczegółową analizę w zakresie możliwości pełnienia roli wykonawcy i/lub konsultanta w obszarze usług społecznych/działania wspierających i w opracowanie oferty dla JST pozwala NGO/PES spojrzeć na swoją organizację z metapoziomu (z szerszej perspektywy nieskażonej mechanizmami przywiązania do dobrego własnego obrazu) i zobaczyć ją w sposób uczciwy i uporządkowany (krytyczny).

Sprzyja to rozpoczęciu przez NGO/PES procesu projektowania działań zaplanowanych i skoordynowanych, adekwatnych do lokalnych potrzeb i aktualnych możliwości organizacji, w tym takich, których organizacja do tej pory nie brała pod uwagę (bo w wyniku w/w analiz sama dostrzegła swój potencjał: albo wykonawczy [na już], albo rozwojowy [na później]). Analiza ta (za pomocą różnych narzędzi, np. SWOT, wywiadów ustrukturuowanych) może być ważną wartością dodaną dla NGO/PES – może przyczynić się do zwiększenia poczucia spójności wewnętrznej organizacji.

Ponadto analiza ta może pełnić funkcję przygotowania się NGO/PES do kontaktu z początkowo niezainteresowanym JST: rzetelne przeanalizowanie przez NGO/PES swoich słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń, jednak przy warunku zastanowienia się, jak mocne strony mogą równoważyć słabe strony, a szanse minimalizować zagrożenia (a nie tylko wylistowanie ich), zwiększa prawdopodobieństwo uzyskania dużej pewności co do własnego potencjału (finalnie przedstawianego JST) i jego znaczenia dla JST, a co za tym idzie zaprezentowania swojej oferty jako wiarygodnej.

Warto, by NGO/PES miały świadomość, że analiza służy do rzetelnego przyjrzenia się sobie przez organizację, wyjścia poza powierzchowną refleksję (NGO/PES, tak jak wielu innym podmiotom korzystającym z narzędzia, jakim jest analiza SWOT, trudno czasem spostrzegać zagrożenia i przyznawać się do własnych słabych stron dopóki same się z nimi nie zderzą i nie doświadczą ich skutków). Rzetelność ta jest ściśle wewnętrzna, nie jest przeznaczona dla osób spoza organizacji – stąd ta jej cecha może uruchamiać w NGO/PES uczciwość w ocenianiu różnych aspektów organizacji.

Analiza tak rozległego obszaru, jak potencjał NGO/PES realizacji usług społecznych/działań wspierających czy potencjał NGO/PES konsultowania obszaru usług społecznych/działań wspierających w kontekście konkretnego JST, opracowania standardów usług społecznych/działań wspierających itd. wymaga zaangażowania więcej niż jednego i różnych członków/pracowników (zajmujących się różnymi sprawami w organizacji). Ważne, by w analizie uczestniczyło maksymalnie dużo osób zaangażowanych w funkcjonowanie NGO/PES: reprezentujących różne punkty widzenia, różne perspektywy. Jednocześnie warto, by NGO/PES były świadome istnienia ryzyka grupowego podejmowania decyzji i znaczenia zapobiegania ewentualnym zniekształceniom poznawczym powstałym na jego bazie (np. wynikającym z syndromu myślenia grupowego, z kadrowych mechanizmów zapewniania sobie przychylności określonych osób w strukturze czy pozycjonowania się członków/pracowników względem siebie).

Zasadne jest zatem zaproszenie do tego zadania również osób z zewnątrz NGO/PES, które pomogą spojrzeć na organizację świeżym okiem i nie będą czuły się zobowiązane (nawet nieświadomym) przekonaniem o konieczności zatajania trudnych kwestii w obawie o obniżenie wizerunku organizacji.

Powyższy proces jest sprawdzianem dojrzałości NGO/PES i jej/jego potencjału rozwojowego (sprzyja określeniu tożsamości organizacji jako organizacji innowacyjnej, adaptacyjnej czy pasywnej). Ma szansę znacząco zmodyfikować optykę NGO/PES i wspomóc organizację w zmianie z postawy proszącej i uległej na postawę świadomego swojego potencjału i profesjonalnego partnera.

Kiedy NGO/PES decyduje się przedstawić JST swoją ofertę w zakresie świadczenia usług społecznych/działań wspierających (ofertę wykonawcy), to oznacza to z jednej strony, że NGO/PES uznaje JST za stronę posiadającą zasoby (głównie finansowe) faktycznego rozpoczęcia współpracy, z drugiej strony NGO/PES uznaje JST za dysponenta możliwości realizacji tych usług społecznych/działań wspierających (decydenta, koordynatora).

Gdyby NGO/PES nie zależało na zasobach JST, to zrealizowałyby swoją ofertę bez JST, np. występując o pozagminne środki finansowe, realizując usługę dla grupy odbiorców, którą mogą pozyskać własnym staraniem (bez udziału JST).

W związku z powyższym zorganizowanie przez NGO/PES spotkania z JST, by przedstawić swoją ofertę oznacza, że NGO/PES uznaje udział JST za warunek konieczny realizacji tej oferty.

Stąd oferta NGO/PES powinna być produktem starannie przemyślanym, opartym na rzetelnie zreflektowanych i realnych podstawach (faktycznym potencjale NGO/PES), a także sformułowanym w sposób czytelny i konkretny: jasno określający proponowane przez NGO/PES role i przewidywany skutek (doprecyzowujący, co będzie efektem i w jaki sposób będzie on korzystny dla JST i wspólnoty samorządowej).

Oferta NGO/PES usług społecznych/działań wspierających dla JST powinna być oparta na rzetelnej analizie tego, co faktycznie i realnie organizacja może robić, uruchomić, ponieważ ma do tego zasoby. Jeżeli NGO/PES same wierzą w swoją ofertę, to wzrasta siła oddziaływania tej propozycji.

Oferta ta, by była profesjonalna i użyteczna (a organizacja przedstawiająca ją uznana za odpowiedzialną), musi być bardzo rzeczowa i konkretna: przedstawiać realne możliwości organizacji (wcześniej przez nią samą dookreślone w uczciwym procesie analizy), a nie jej „marzenia” czy ogólnikowe zapisy zacytowane ze statutu. Tak skonstruowana oferta stanowi dla JST informację o rozumieniu przez NGO/PES lokalnej specyfiki społecznej oraz o ukierunkowanym potencjale NGO/PES.

Oferta NGO/PES jest nie tylko pomocna i zasadna w nawiązywaniu współpracy z JST, ale również stanowi element profesjonalizacji usług organizacji, co z kolei przybliża do partnerstwa z JST. Wydaje się, że NGO/PES nie posiadające konkretnej oferty współpracy z JST nie są przez niego traktowane jak partner – stają się niewidzialne i nieatrakcyjne w sieci lokalnych podmiotów.

Istotna jest uważność NGO/PES na własne przekonania co do znajomości specyfiki JST zapraszanego do współpracy – warto, by NGO/PES zawsze patrzyły na JST jak na terytorium do rozpoznania w danym obszarze (niezależnie od wcześniejszych kontaktów czy współpracy), by nie przeoczyły i nie zlekceważyły ważnych aspektów wpływających na aktualną nową współpracę, a także by mogły zachować rolę partnera = profesjonalisty (a nie wchodziły w rolę „starego znajomego, który już nie musi starać się”).

Zagrożeniem dla stabilności procesu planowania przez NGO/PES realizacji usług społecznych/działań wspierających oraz dla rzetelnego sformułowania wartościowej oferty dla JST w tym zakresie, jest charakterystyczne dla wielu NGO/PES ich działanie projektowe: aktywne funkcjonowanie na rzecz odbiorcy usług w czasie, w którym trwa cykl życia danego projektu (funkcjonowanie „od projektu do projektu”, czyli z okresami przestoju).

Nie dysponując wystarczającymi własnymi zasobami finansowymi i nie mając pewności co do uzyskania ich ze źródeł zewnętrznych (w tym z JST) NGO/PES doświadczają niepewności co do możliwości zrealizowania zamierzonych i planowanych działań.

Ze względu na powyższe takie organizacje z reguły nie posiadają również zasobów kadrowych, które są stale dostępne oraz metodycznie i w sposób ukierunkowany rozwijają się w obszarze ważnym dla organizacji. Niskie lub żadne zaangażowanie koncepcyjne w NGO/PES jako całość osób akcyjnie (krótkookresowo) zatrudnianych do świadczenia

usług, nieutożsamianie się przez nie z organizacją, utrudnia budowanie kadry stabilnej i gotowej do świadczenia lokalnej społeczności usług przez NGO/PES, gdy jest to aktualnie potrzebne (wydłuża się okres poszukiwania i zatrudnienia przez NGO/PES specjalistów o adekwatnych kompetencjach).

Dodatkową kwestią trudną dla NGO/PES, zwłaszcza tych, które nie pełnią roli pracodawcy (nie zatrudniają pracowników na podstawie kodeksowego stosunku pracy, czyli nie mają dostępu do stałej kadry z konkretnym zakresem obowiązków) są ograniczone zazwyczaj do ledwie kilku osób zasoby ludzkie stale działające na rzecz organizacji. Jednocześnie i tak działanie tych kilku osób (członkostwo, zarządzanie organizacją) zazwyczaj jest dla nich aktywnością dodatkową, poza głównym obszarem pracy zawodowej, co może skutkować okresowymi ograniczeniami w wydatkowaniu przez nie zasobów i mocy przerobowych na rzecz NGO/PES, a to z kolei może stanowić zagrożenie dla stabilności procesu planowania działań i ich realizacji (może obniżyć potencjał wykonawczy organizacji). NGO/PES zarządzane „z doskoku”: przez osoby lokujące swoją główną aktywność zawodową gdzie indziej, ponoszą ryzyko działań ad hoc, zrywami, a czasem ograniczonych do tego, co już im znane (ponieważ zarządzający organizacją nie mają czasu i motywacji wystarczających do zagłębienia się w nowy temat – wymaga to od nich uczenia się, zwiększenia zaangażowania, a pełniąc swoje role nieodpłatnie, mogą nie znajdować powodu wzrostu nakładu swoich zasobów).

Kwestia zarządzania NGO/PES ma również szersze znaczenie i oddziaływanie. NGO/PES z reguły są zarządzane przez osoby, które nie muszą spełniać żadnych kryteriów kompetencyjnych – pojawia się zatem ryzyko ich działania według ich osobistego interesu i potocznie rozumianej misji, bez koncepcji opartej na wiedzy i merytoryce.

Aktualna rzeczywistość formalno – prawna sektora pozarządowego, wymogi organów nadzorujących i kontrolnych oraz procedur konkursowych i grantodawców, zwiększający się zakres współpracy z JST, zakładają posiadanie przez osoby zarządzające NGO/PES szerokiej wiedzy i doświadczenia.

Już nie wystarczy „mieć serce na dłoni”, by założyć NGO/PES i pomagać innym ludziom – teraz trzeba mieć twarde kompetencje (wiedzę o polityce społecznej, rozeznanie w przepisach prawa, postawę aktywnego poszukiwania informacji, umiejętności zarządzania, w tym myślenia strategicznego, patrzenia perspektywicznego, planowania, monitorowania i ewaluowania).

Już nie wystarczy spełnić proste wymogi: odpowiedniej liczby osób, stosownych dokumentów w procesie założycielskim NGO. Już nie wystarczy zrealizować powiedzenie: „Jeśli masz przyjaciół – załóż stowarzyszenie. Jeśli masz pieniądze – załóż fundację”. Teraz potrzeba profesjonalizmu i dojrzałości, posiadania koncepcji, a nie tylko misji, stałego monitorowania realizacji swojej koncepcji, okresowej weryfikacji posiadanych zasobów, stałego uzupełniania wiedzy, projektowania zmian, a nie tylko adaptowania się do tych skonstruowanych przez innych.